

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno-zvezdo

LETO XXXVI

GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Izguba skoraj v celoti pokrita

Delavski svet jeseničke Železarne je obravnaval poslovno poročilo in poslovanje ocenil kot dokaj uspešno — Več polizdelkov so naredili sami, proizvodnja pa je zato nekaj manjša — Manjši je tudi izvoz — Finančni rezultati pa so dokaj ugodni

Jesenice — Čeprav so v Železarni letos začeli brez zalog repremateriala in polizdelkov in blikiranim deviznim računom, so se razmere iz mesec v mesec izboljšavale. Tudi izguba, ki je po treh mesecih znašala v petih temeljnih organizacijah 201 milijon dinarjev, se je ob polletju zmanjšala na 183 milijonov dinarjev in je razen 17 milijonov dinarjev v celoti pokrita znotraj delovne organizacije. Zato je delavski svet Železarne na rednem zasedanju pretekli teden, poslovanje v prvem polletju

ocenil kot uspešno, čeprav planirani cilji na skoraj nobenem področju niso bili v celoti doseženi. Obenem pa je podprt vse predlagane ukrepe za izboljšanje organizacije dela, odpravo ozkih gril in s tem za povečanje proizvodnje.

Zaradi pomanjkanja polproizvodov (vložka), oziroma slabe oskrbe s surovinami, so se v Železarni v kar največji meri potrudili in izdelali čim več polproizvodov sami. To jim je sicer izredno zvišalo stroške, vendar so si s tem zagotovili delo. Posle-

dica tega pa je, da je proizvodnja končnih izdelkov znašala 180.241 ton ali za 28.000 tona manj kot so planirali in celo nekaj manj kot so naredili lani. Zaradi manjše proizvodnje je bil manjši tudi izvoz in sicer so izvzili za 14,5 milijona dolarjev in s tem dosegli le 62 odstotkov plana. Uvozili pa so za 18,9 milijona dolarjev in s tem izpolnili 64 odstotkov plana. Razmerje med uvozom in izvozom se je sicer izboljšalo, vendar pa cilj ne more biti pokritje oziroma pozitivna bilanca, temveč čim večji izvoz, ker le ta lahko zagotavlja potrebne surovine in s tem delo in socialno varnost velikega dela jeseničkih občanov.

S tem, da so vložek oziroma material, ki so ga dali v proizvodnjo, skušali kar najbolj implementirati, so dosegli, da se je povečalo število izdelkov, ki so dohodkovno zanimivi in takoj računajo, da so v prvem polletju sestavo proizvodnje izboljšali za 4 odstotke, kar je zelo veliko in je znatno vplivalo na poslovne rezultate. Drseči tečaj dinarja je pripomogel, da so z izvozom lovili inflacijo, čeprav pa jim je uvoz velik del tega dohodka spet pojedel. Svoje so k boljšim poslovnim rezultatom pridale tudi cene izdelkov, ki so bile višje za 44 odstotkov.

Tako je bil celotni prihodek v primerjavi z lani z 31 odstotkom večji, dohodek je porastel za 39 odstotkov, čisti dohodek za 53, osebni dohodki pa so s gibalji v skladu z dogovorom. Zadovoljiv finančni rezultat je omogočil tudi povisjanje in delavski svet je potrdil za 5 odstotkov višje akonci od 1. septembra dalje.

Drugo polletje so v jesenički Železarni začeli z dovolj velikimi zalogami polizdelkov in z zelo slabo oskrbo s ferelegurami, katerih zaloge pogosto ne zadostujejo več kot za enodnevno proizvodnjo, zato ostaja še naprej glavna skrb oskrba in redna proizvodnja. Kljub temu računaju, da bo proizvodnja normalno tekla in bodo lahko izpolnili izvozna naročila in kolikor toliko oskrbeli tudi domači trž. Do konca leta naj bi na konvertibilno področje prodali za 19,3 milijona dolarjev izdelkov in bi s tem izpolnili 85 odstotkov plana oziroma bi izvozili toliko kot lani, ko so izvoz obravnavali kot rekorden. Na kliničkem področju pa pričakujejo izkupiček 12,5 milijona dolarjev in 75 odstotno izpolnitvene plana. Skupen izvoz naj bi veljal 31 milijonov dolarjev. Manjši izvoz seveda pomeni tudi manjši uvoz, zato v vseh temeljnih organizacijah že pripravljajo potrebne ukrepe, da bo proizvodnja normalno tekla.

Na delavskem svetu so tudi sprejeli ukrepe za izboljšanje in povečanje proizvodnje v temeljni organizaciji Blumung štekel, ki sedaj predstavlja ozko grlo v proizvodnji. Obvezali so se, da bodo delavci v tej temeljni organizaciji dobili dovolj materiala, sami pa bodo morali narediti vse, kar je v njihovi moči. Vendar so delavci te temeljne organizacije menili, da bi morali najprej dobiti manjkajočih 40 delavcev, ker je skoraj nemogoče zahtevati od ljudi, ki delajo na 4 izmeni in v težkih delovnih pogojih, še večje napore. L. Bogataj

V SREDIŠCU POZORNOSTI

Šola se začenja

Če že zaradi nenaščno vročih avgustovskih dni starši pozabljamo, da je treba v knjigarno, nas opominjajo otroci. Strašno jih zanima, kakšne so letosne nove knjige. No, koliko stanejo, ni tako pomembno, s tem naj se ubadajo starši. Da so tu le nove knjige, novi zvezki, novi ovitki, nove radirke, novi svinčniki, novi tintobrasci, nove bombice ... Novih bombic že ni. Zaman jih iščemo od trafike do knjigarnje. In ni vseh knjig za petčke, za šestčke, sedmčke. Kar pa je tu, je pa draga kot žefran. Knjiga, ki je še lani stala 40 dinarjev, je danes poskočila na 200 dinarjev. Znebili se bomo denarja kot nikoli doslej. Komplet učbenikov za 7. razred stane danes že kar 2.500 dinarjev, za usmerjeno izobraževanje pa še veliko več.

In ko bi vsaj lahko ob koncu leta zbral knjige skupaj in jih dal mlajšemu otroku, da bi jih s pridom spet uporabil! Vsak otrok dobi vsako leto novo knjigo, nov delovni zvezek!

Kje so tisti časi, ko je ena vadnica zdržala sedemnajst let? Zdaj pa za vsako najmanjšo spremembo nov učbenik! Vse kaže, da imajo nekje še vse prevelike apetite, vse preveč denarja in vse premo razumevanja za starše in naposled tudi za našo družbo. Kot bi se aktivnost in delo nekaterih odražala le v novih učbenikih! Koliko pa stane, pa ni važno.

Nobene novotarije ne obidemo. Nič več ni treba otrokom pisati. Le še teste izpolnjujejo. To je najmodernejši način izobraževanja v svetu. Mi tudi ne moremo brez njega! V knjigi daš otroku že vse servirano vnaprej. Vse je opremljeno z vprašanji, z odgovori, s črtami, da bo na njih učenec zapisal odgovor. Kaj je lažega, kot iz vnaprej podanih odgovorov izbrati pravega, ga obkrožiti in naloga je gotova. Brez napetega premišljavanja, kaj bo napisal, kako bo formuliral stavek. Potem pa ugotavljamo, da naši otroci ne znajo napisati najbolj navadnega prostega spisa, da se sploh ne znajo izražati ...

Zaradi tistih nekaj v knjigi zapisanih odgovorov in obkroževanjih je ob koncu leta knjiga neuporabne za drugega. Srce te boli, ko mečeš iz predalov tako dragocene knjige. Toda uporabit jih ni mogoče, kajti novega učenca čaka na novo natisnjena, z novimi črtami načrtana knjiga, ki jo bo spet lepo pokracal in ob koncu leta odvrgel ...

Papirja ne bo. Cene učbenikov so visoke. Mar se ne bi mogli dogovoriti, da bi knjige držale vsaj nekaj let. Vsaj toliko časa, kolikor je, denimo, živiljenjska doba takšne knjige, ki gre iz rok v roke. Mar ne bi vsaj tiste knjige, ki se uporabijo le enkrat, tiskali na slabšem papirju? Za izpolnjevanje s svinčnikom bo najslabši papir še vedno dovolj dober.

Bodite prepričani, tudi najbolj bogati v svetu si ne privoščijo takšnega razkošja, kot smo si ga mi prav pri šolstvu zadnja leta. In zadnji čas je, da temu razmetavanju napravimo konec.

D. Dolenc



Sijajna uspeha bratov Petrič

KRANJ — Plavalca iz Kranja, člana plavalnega kluba Triglav, brata Borut in Darjan Petrič, sta na šestnajstem evropskem prvenstvu ponovno dokazala, da sta res prava mojstra. Na tem prvenstvu v Rimu sta osvojila kar tri medalje. Borut je bil srebrn na 400 m kravl, enako mesto kot pred dvema letoma na evropskem prvenstvu v Splitu, kjer je v tej disciplini Borut osvojil evropsko zlato in prvič premagal slovitega reprezentanta SZ Salnikova. Ta je na prvenstvu v Rimu osvojil dve zlati odličji v tistih disciplinah, kjer sta brata Petrič osvojila vse tri kolajne.

Samo čestitati moramo fantoma za uspeh, ki sta ga dosegla v Rimu. S svojimi mesti sta ovrgla govorce, da v Rimu ne bosta uspela. Že v prvi disciplini na 200 m kravl, sta s svojimi mesti pokazala, da sta bila v Rimu izvrstno pripravljena. In s svojimi res odličnimi nastopi na tovornjaku so v naslednjih disciplinah dokazala, da sta res prava šampiona. Šampiona, ki ju krasí skromnost in v pravem trenutku znata in zmorača tisti cilj, ki si ga zastavita. Njuna uspeha po tem nastopu v Rimu dovolj zgovorno kažeta, da sta v svetovnem in evropskem plavalnem vrhu. Se enkrat res iskrene čestite za tako izvrstne nastope njima in trenerju, očetu dr. Dragu Petriču!

-dh



Tovornjaki se nič kaj radi ne umaknejo — Gorenjska cesta se posebej v poletnih dneh duši v prometu. Veliko tujev te dni hiti z dopusia proti domu in kaj rado se dogodi, da se za tovornjaki nabere dolga kača vozil. Posebej za tistimi seveda, ki se nikakor nočejo umakniti hitejšim osebnim vozilom, četudi jim je na voljo odstavni vojni pas. Miličniki na motorjih jih seveda opozarjajo, toda vsepovsod vendarle ne morejo biti. Poklicni vozniki bi morali najbolj spoštovati vozniske dolnosti, biti zgled drugim, pa temu pogosto ni tako. — Foto: I. Kokalj



Obnovljena šola v Davči

Davča — V nedeljo so se krajanji Davča, nekdanji učitelji davške šole, predstavniki delovnih organizacij iz škofjeloške občine, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in drugi obiskovalci zbrali na slovenski otvoriti obnovljene podružnične šole v Davči.

V hriboviti vasi Davča na koncu selške doline, kjer so si kmetije oddaljene tudi uro in več peš poti, hočejo poskrbeti, da bi mladi ostajali na kmetijah. Prav šola je tista, ki marsikateri mlad par vzpodbudi, da ohranita kmetijo, vzgojita otroke, ki bodo imeli nekoč radi svojo vas. Prav zato so že pred tridesetimi leti zgradili šolo, ki je bila predvsem zmaga in dokaz vaščanov, kaj vse zmorcejo narediti s skupnim delom. V šolski stavbi pa so našli tudi prostor za veliko dvorano in oder, kjer so se zbirali na predavanjih, proslavah, sestankih, zaživelje pa je tudi kulturno življenje na vasi. Sprva so šolo obiskovali učenci do osmega razreda, kasneje pa so v šoli ostali le še učenci nižjih razredov, nato pa le še prvi trije razredi. Tudi učiteljev je bilo včasih več, sedaj pa je le še ena sama, Francka Bevk, ki poučuje vse tri razrede. Učencev je sedaj le dvajset,

V. Primožič

cez nekaj let pa jih bo več, saj se vedno več mladih odloča ostati doma na kmetiji. Stara šola je po skoraj tridesetih letih postala zastarela, v njej ni bilo kurjave, oprema je bila slaba, šolo pa je prizadel tudi potres. S samopričevkom v škofjeloški občini, ki je namenjen obnovi šole, so zbrali del sredstev, ostala sredstva pa je prispevala izobraževalna skupnost Škofja Loka in krajevna skupnost Davča, ki je gradbenikom SGP Tehnik, TOZD gradbeništvo, odstopila gramoz za zunanjno ureditev. Graditi so priceli lani konec julija in do konca novembra so šolo toliko uredili, da se je v njej pričel pouk. Do slovenske nedeljske otvoritve so uredili dve učilnici, pisarno za učiteljico, večji prostor za razgibanje, kuhinjo z jedilnico in dvorano. Zgradili so tudi kotlovnico s prizidano depozito, ki bo omogočila tudi priključevanje predvidenega objekta NIKO Železniki, ki bo zgrajen v bližini. Ob otvoritvi podružnične šole, katere pokrovitelj je bila tovarna NIKO Železniki, so podelili tudi priznanja vsem tistim, ki so si najbolj prizadevali pri obnovitvenih delih.

Finale Triglav : Maribor

Kranj — Nogometni kranjski Triglav je v polfinalu v gosteh Elana iz Novega mesta z rezultatom 6:5. V finalu se bo Triglav pomeril z nogometni Maribora, s katerimi so v prvem kolu republike lige izgubili s 3:1. Tekma — pričela se bo v četrtek, 8. septembra, ob 17. uri — bo zato tudi prestižnega pomena. Kranjski nogometni računajo pri tem tudi na izdatno pomoci ljubiteljev nogometa iz vse Gorenjske. (cz)

PO JUGOSLAVIJI

VEČJI DRUŽBENI PROIZVOD O lanskem družbenem proizvodu v Jugoslaviji je zvezni zavod za statistiko pripravil podatke iz katerih je razvidno, da je znašal lanski družbeni proizvod 2901 milijard dinarjev in je bil za 31 odstotkov večji kot leta 1981, realno pa za odstotek večji. Delež slovenskega družbenega proizvoda — se je tani znižal na 14,86 odstotka. Družbeni proizvod se je zneskovo najbolj povečal v Bosni in Hercegovini in sicer za 38 odstotkov, v Makedoniji je večji za 37 odstotkov, na Hrvaskem, v ožji Srbiji in Vojvodini za 31, na Kosovu 29, v Črni gori za 28 in v Sloveniji za 27 odstotkov.

SPET »DR.«

Zvezni izvršni svet je podprt pobudo izvršnega sveta Srbije, naj bi strokovni naziv za diplome na medicinski in stomatološki fakulteti poenotili po vsej državi in bi v njihove diplome namesto zdravnik speci upisali doktor. To naj bi veljalo tudi za vse tiste, ki so omenjeni fakulteti končali po aprilu 1963, ko je bil naziv doktor ukinjen. Mnogi zdravniki so namreč v tutini težko dokazovali svoj akademski status. Zvezni izvršni svet je zadolžil komite za delo, zdravstvo in socialno zaščito, da do ureditve tega vprašanja sodeluje z odborom ZIS za znanost, tehnologijo, izobraževanje in kulturo.

CENEJŠA VOZILA

Neurje s točo, ki je sredi julija zajelo Dolenjsko, je povzročilo precej škode na osebnih vozilih in prikolicah novomeške IMV. Po oceni zavarovalnice znaša škoda blizu 45 milijonov dinarjev. Poškodovanih je bilo 1.200 osebnih vozil in 700 do 800 počitniških prikolic. Prodajna služba IMV je ponudila osebna vozila in priklice svojim rednim predplačnikom. Do sedaj so prodali že vse katice, na voljo pa je še nekaj vozil R-18. Popust za ta vozila je med 35.000 din in 45.000 din. Zmanjanj je tudi davak. IMV prodaja poškodovana vozila in priklice v glavnem prek lastne prodajne mreže, nekaj pa tudi prek Slovenijala.



Kranj — V petek, 26. avgusta sta predsednik skupščine SR Slovenije Vinko Hafner in predsednik družbenopolitičnega zborna Ciril Ribičič obiskala kranjski delovni organizaciji Sava in Kmetijsko-živilski kombinat Gorenjska. V zadnjih letih je v velikih težavah vsa jugoslovanska gumenarska industrija, tako tudi kranjska Sava. Vzrok temu je predvsem velika odvisnost od uvoženih surovin, ki predstavljajo kar 70 odstotkov vseh surovin v proizvodnji. Predstavniki delovne organizacije so v pogovoru povedali, da si prav zato prizadevajo, da bi zmanjšali odvisnost proizvodnje od uvoženih surovin. Zato sodelujejo s tovarno saj v Kutini, za obnovo katere so vložili 40 milijonov dinarjev in si s tem zagotovili zmanjšanje uvoza saj. Tudi v tovarno sintetičnega kavčuka Zrenjanin so doslej vložili 60 milijonov dinarjev, s čimer naj bi si letno zagotovili 5600 ton te surovine. V Savi se pripravljajo tudi na gradnjo tovarne jeklenega korda, ki ga morajo sedaj uvažati. Problematika cen, uvozna in izvozna problematika, problematika surovin in rezervnih delov, ter oblikovanje in delitev dohodka so bile glavne teme pogovora predstavnikov Save z gostoma, ki sta obiskala še Kmetijsko-živilski kombinat Gorenjska. Tu sta se s predstavniki delovne organizacije pogovarjala o problematiki kmetijstva, se posebej kmetijstva na Gorenjskem. — V. Primožič, foto: I. Kokalj

GLAS

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Kočnik — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Huber, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Žalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tedenik, od januarja 1958 kot poltedenik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltedenik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijedra 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številke 51500-603-3199 — Telefon: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komerciala, propaganda, računovodstvo 28-463, mail oglaši, naročnina 27-960 — Oprščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 450.— din.

V nedeljo na Jezerca

GRAD PRI CERKLJAH — Krajevna konferenca SZDL Grad pri Cerknici in krajevna organizacija ZZB NOV Cerknica organizirata v nedeljo, 4. septembra, ob 11. uri pri spomeniku padlim borcem II. grupe odredov in Kokrškega odreda na Jezerca pri Kravcu slovesnost v spomin na dogodek izpred 41 let. V dnehu od 13. do 16. avgusta so se na tem področju namreč zadrževali borci II. grupe odredov, ki so se tod prebijali na Štajersko, njihov preboj pa naj bi jim pomagal uresničiti tudi del Kokrškega odreda, Kravška četa.

Ze pred prihodom II. grupe odredov na kravško področje, so se borci Kravške čete udarili z Nemci. Ko pa so Nemci 13. avgusta 1942 v spopadu s partizani nad Davovcem ugotovili, da na Davovcem prihaja tudi del II. grupe odredov, so se takoj odločili za obsežne operacije. Na Kravcu so s cerkljanske, kokrške in kamniške strani organizirali močno ofenzivo, ki je trajala od 15. do 22. avgusta 1942. V tej ofenzivi je poleg nemških sil iz postojank pod Kravcem in okolice sodeloval tudi 18. polk gorskih lovcev, ki so ga poklicali z Jelosice.

V neenakem boju je na strminah Kravca in Šenturske gore padlo

okrog 30 borcev II. grupe odredov Kravške čete Kokrškega odreda. Spominska obeležja v spomin na te kravške dni stote danes na Jezercu, na Kravcu in na Jezerca.

Vsak leta se v teh dneh v aktivisti, planinci, člani družbenih organizacij, turističnih organizacij in krajanj množično zbera na Jezercu. Na srečanje povabijo vse borce, viste Gorenjske, posebno na Jezercu. Letos bo to srečanje, na katerem je v spomin na Kravško četa. Slavnostni govornik bo starec občinske konference ZKS Štane Pirnat. Na Kravcu bo tudi od 8. ure vozila žičnica, na Jezercu pa se lahko pripelje tudi z avtomobilom. Cesta je urejena.

Vsi tisti, ki ste že prejšnjo leto vabili na proslavo na Kravcu in spominske karavane z seboj spominske karavane za petkratno udeležbo na preboste letos prejeli zlati znake.

Proslava bo ob vsakem vremenu

D. Del

Krajevni praznik Gorje — 28. avgusta 1941 so na gorjanskih tleh pod prvi talci. Ta dan so si krajanji izbrali za svoj praznik. Ob letom praznovanja krajevnega praznika so v petek 26. avgusta v avli opevnjene sole člani gobarske družine Gorje pripravili razstavo gob. V zgodovino je bila slavnostna seja delegatov skupščine KS in vodstev DPO. Na tej seji so podpisali listino o poverjenju OORK Varaždin-Gorje. V nedeljo je bila proslava ob 90-letnici otvoritve soteske Vintgar, ter razstava prapora OORK Gorje z izmenjavo listin o poverjenju OORK Gorje Varaždin. — Jože Ambrožič

Pred srečanjem gorenjskih tekstilcev

Gorenjska predilnica stoje na štirih nogah

Gorenjska predilnica iz Škofje Loke bo prihodnje leto praznovala svojo petdesetletnico. Generacije žensk so dale svoje delo tovarni, ki izrazite slabih časov nikoli ni poznaša, saj je nenehno uporno dokazovala, da ima bodočnost, navedenih drugačnih napovedim. Delavci Gorenjske predilnice so že vseskozi naveni pridno delati, prodajati svoje izdelke na tuje. Vendar imajo danes tudi v Gorenjski predilnici veliko težav z devizami, saj bombaža doma tekorekoč ni, volne tudi malo, vsa Jugoslavija pa nima bazične industrije, ki bi nafto predelovala v granulat, osnovno za izdelavo sintetične preje

Gorenjska predilnica danes stoji na štirih nogah. Torej ni ozko usmerjena v svoje štiri možnosti lahko prilagaja glede na potrebe. Izdelujejo bombažne in sintetične preje, preje za ročno pletenje in tkanine jersey. V svojem razvoju gorenjska predilnica namreč teži, da bi čim več polizdelkov predelati v kontne izdelke.

Tovarna bo prihodnje leto stara petdeset let. Trdno je vsidrana in povezana s krajem, generacije žensk so pustile svoje delo v Gorenjski predilnici. Tako kot druge naše tekstilne tovarne je moralna v preteklosti uporno dokazovati, da ima bodočnost, saj so mnogi mislili, da tekstilna industrija sodi v manj razvite v nerazvite dežele. Direktor Gorenjske predilnice Vinko Puncer, ki že dolga leta dela v tekstilni industriji, pravi, da je dolga leta veljala za ekstenzivno proizvodnjo. Vendar je v minih desetletjih ustvarila velika sredstva, med prvimi je začela svoje izdelke prodajati na tuje, zato izvoz sedaj lahko celo povečuje. Jasno pa je, pravi Vinko Puncer, da se mora razvijati v smeri čim višje tehnološke obdelave in čim večje automatizacije ter kvalitete izdelkov. Ne nazadnje takšno pot kaže tekstilna industrija v visoko razvitenih deželah kot je Švica ali Zahodna Nemčija.

Gorenjska predilnica je v preteklih letih zelo skrbela za opremljenost, za dobro materialno novo delo. Zato je danes ena najusodobnejših predilnic v Jugoslaviji. Zelo dobro delajo njeni vzdrževalni obrati, marsikateri nadomestni del naredijo sami, saj je z uvozom zelo težko. V Gorenjski predilnici se zavedajo, da je v zdajšnji težki devizni situaciji poglavita oskrbljenost proizvodnje s surovinami, vendar pravijo, da će bo to trajalo dle časa, bo zapora uvoza opreme vrnila udarec, saj stroji ne bodo več dajali izvozne ka-

kovosti izdelkov. Večino strojne opreme pa je pač moč dobiti le na zahodu, kjer tekstilna industrija nenehno orje razvoj.

Gorenjska predilnica pa je od uvoza krepko odvisna tudi pri surovinah. Kar 75 odstotkov materialov pride s konvertibilnega tržišča. Bombaž doma takorekoč ni. Nekaj ga zraste v Makedoniji, toda tobak je tam pač bolj zanimiva poljoprivreda. Tudi volne je doma malo. Na dlani je torej, da bi morali pospeševati predelavo bombaža in oživeti ovčerejo, saj bodo sicer še naprej naše tekstilne tovarne odvisne le od uvoza surovin. Gorenjska predilnica mora kupovati 60 odstotkov bombaža na zahodu, 40 odstotkov na vzhodu. Korak naprej je bil v zadnjih letih storjen pri sintetiki, vendar je bila z uvedbo izdelave yulona preskočena ena proizvodna faza. Poprej smo morali uvažati prejo, sedaj granulat, iz katerega izdelujejo prejo, ki jo nato v Gorenjski predilnici predelujejo. Vsaj Jugoslavija namreč nima bazične in kemične industrije, ki bi nafto predelovala v granulat.

Surovine so za gorenjsko predilnico vse dražje. Cena bombaža na svetovnem trgu raste, nafte sicer v zadnjem času ne, toda velikanski vpliv imajo tečajne razlike. Cene so pač v dolarjih, kako drag je za nas postal pa dobro vemo. V preteklem letu so bile kljub zamrzitvi ceni tudi domače surovine vse dražje, saj so dobavitelji zahtevali pokritje cenovnih razlik, sicer niso več jamčili dobav. Nasprotno pa so domači dobavitelji zelo negotovi pri rokah in kvaliteti dobav.

Čeprav so v Gorenjski predilnici zaostrili varčevanje vseporosod, kjer lahko na to vplivajo, stroški skokovito rastejo, saj imajo največji vpliv surovine. Tako so v letošnjem prvem pollettu v primerjavi z lanskim poskušala porabljena sredstva za 58 odstotkov. Celotni prihodek je bil za 45 odstotkov večji, dohodek za 17 odstotkov in čisti dohodek za 1 odstotek.

Ziviljenjska nujnost Gorenjske predilnice je seveda izvoz, kjer dosegajo boljše cene kot doma, kjer so bile leto dni zamrznjene. Največ izvažajo prav na najzahtevnejša tržišča Zahodne Nemčije, Avstrije in Italije. Izvoz danes zavzema 18,5 odstotkov deleža, cilj pa je, da bodo na tuje prodali 20 odstotkov svojih izdelkov. V letošnjem prvem pollettu so izvozili za 193 milijonov dinarjev izdelkov, kar je v primerjavi z lanskim prvim polletjem za 41 odstotkov več.

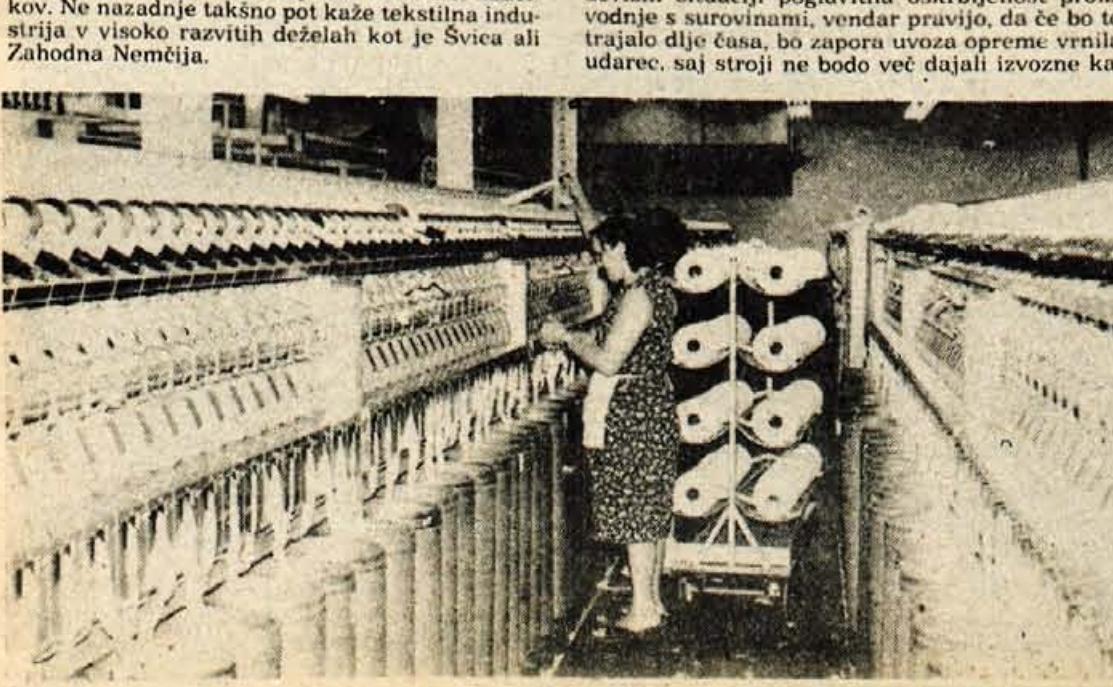
Lani jim je zaradi povečanega izvoza uspelo v tovarni zadržati 65 odstotkov deviz, ki jih za nemoteno proizvodnjo se kako potrebujejo. Za surovine, kemikalije in barve, nadomestne dele, pri cemer na posodabljanje opreme skorajda nemorejo misliti. Na začetku letošnjega leta je kazalo, da bo tekstilni industrij ostalo 60 odstotkov deviz, predilničarjem znotraj sporazuma, ki so ga tekstilci naredili sami, 65 odstotkov. Vendar se zaradi velikih zadolžitev naše države delež zmanjšuje in danes vse kaže, da jim bo ostalo le okoli 44 odstotkov deviz. To seveda pomeni motnje v proizvodnji, rešitev pa lahko blagovni kre-

diti, o katerih prav sedaj veliko govorimo. Na njihovega odobravanja je namreč zelo potreben, saj še vedno ni jasno, kako bodo poskrbeli teh kreditov carinski službi dokazovali, da so delki, ki bodo vsebovali surovine iz blagega kreditov, res prodali na tuje. Gospodarstvo je prevelikega navdušenja ne kaže, vendar pa volje tega, ker tudi vračanje teh kreditov je povsem jasno. Dober gospodar mora pozavesti gospodarjenja vsaj za eno leto naprej, da Vinko Puncer. Če bodo torej sedaj najeli v tem kredit, morajo tudi natančno vedeti, kaj bodo lahko čez dvanajst, trinajst mesecov vrniti.

Drugi rešitev je seveda povečanje vseprodaje. Vendar ne le v obliki prodaje polizdelkov, ampak pravi Vinko Puncer, temveč z izvozom vseh delikov. Za gorenjsko predilnico pa meni skupni izvoz s Švilenjom, Radušo, Postojno, Eksperimentalno tkalcino v Kamniku.

Casi torej tudi za gorenjsko predilnico niso lahki in na sestankih nenehno prepričljivo delave, da bo treba delati tudi ob sobotah, tako zahteval izvoz. Brez dlake na jeseni pa jasno je, da se v zadnjem času ne bo delati, nikoli niso neupravičeno povzročeno glas, razumejo težave. Tekstilce je dober skupni izvoz, ampak, že narava dela ga sami temu. Vendar je tekstilni delavec pa narepel, kar je v zgodovini že neštetokrat zazadel. Vodstvo se v Gorenjski predilnici tegi zaveda, zato delavcem ne skriva danas, žav.

Tekstilna industrija je vedno prispevala delež za tako imenovane napredne panoge bodočnosti, kakor jih radi imajo na današnjih dolarjih. Vendar so v Gorenjski predilnici skrbeli za svojega delavca. Niso mogočnih poslovnih zgradb, v katerih bi se počitila administracija, temveč so poskrbeli družbeni standard. 187 delavcem so dosegli skrbeli stanovanja, ki so vredna 207 milijonov dinarjev. Letos so razdelili 13,3 milijone dinarjev stanovanjskih kreditov. Že deset let imajo dobera uveljavljeno stanovanjsko varčevanje in dobesedno delavec za nakup stanovanja 45 do 50 tisoč dinarjev stanovanjskega posojila, s katerim so dogovorili, da je to 30 njegovih mesečnih dohodkov. Veliko stanovanjskih vrednosti razrešijo s sodelovanjem drugih organizacij, kjer so zaposleni možje ali žene njihovih delovnih oziroma delavcev. Zgledno imajo urejeno hrano med delom in toplo obrok dobi na delu, žensk, ki se delajo v nočni izmeni. Še posebej je moralno ponoči delati okoli 400 žensk, ki imajo stroj so število zmanjšali. Veliko delavcev preživi dopust v počitniških domovih, domačih stanovanjih v Portorožu, Piranu, Umagu, Poreču, Vodicah, Kranjski gori. Skupaj imajo v njih 70 ležišč. Skrbeli tudi za upokojence, 318 jih imajo. Vsako leto jih pa na srečanje ob dnevu kolektivista.





Elan je bil ena prvih smučarskih tovarn v svetu, ki se je začela ukvarjati z lastnim razvojem. Elanov Inštitut beleži danes 20-letnico dela, ki je bilo krovano s številnimi uspehi. Foto: I. Kokalj

Pašništvo na Gorenjskem

Če grmičevje preraste pašnik . . .

Pogovor z Gorazdom Kokaljem, vodjem oddelka za kmetijstvo pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske, o nižinski in planinski paši na Gorenjskem.

Kranj. — Čeprav je paša najcenejši in najbolj zdrav način krmiljenja, le nekaj več kot 50 kmetov z Gorenjske pase živino prek celega leta. Večina pase le občasno ali običajno po tretji košnji ali potem, ko se živila vrne s planin. Prve lastovke, ki pa se ne prinašajo pomladni, obetajo, da se bo tudi na Gorenjskem nižinsko pašništvo močneje uveljavilo. Bo tako tudi v planinah, kjer iz desetletja v desetletje govorimo o večjih površinah zaraščenih pašnikov, o hektarjih, ki so jih pripravljeni kmetiji kar prehitro prepustiti gozdarjem . . . O tem, kakšne so razmere v gorenjskem pašništvu in o njegovih nadaljnjih možnostih razvoja, smo se pogovarjali z Gorazdom Kokaljem, vodjo oddelka za kmetijstvo pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske.

◆◆◆

● Pašo skušate oživeti na različne načine, tudi z zbiranjem kmetov v krožek. Za kakšno obliko dela gre?

— Krožek za pašništvo je bil ustanovljen marca letos na pobudo kmetov. Ima 26 članov, med katerimi so poleg kmetov tudi delavec v družbenih posveteh. Gre za obliko pospeševanja kmetijstva, s katero želimo navdušiti za pašo živine čimveč gorenjskih kmetov in jih obenem seznaniti z uveljavljenimi načini paše. Pred 13 leti se je večina gorenjskih kmetov odločila za pašno-košni sistem. Zaradi uvedbe mehanizacije na kmetijah in zahtevnosti ga je večina tudi pričela opuščati, čeprav daje ob doslednem izvajanjem in skrbi za čredinke najboljše rezultate. Obdržal se je predvsem na kmetijah, kjer imajo travnike v večjih kosihi — pri Basaju na Suhu, Robleku v Bašlju, Šebatu v Smokuču, če omenim le nekatere. Drugod so se odločili za enostavnejšo, a manj učinkovito, pašo na počez. Primer za to so pašniki pri Dolharju v Predosljah, Jamniku v Žabnici, Kernu na Letencah, Drinovcu v Podbrezjah, na posestvih Žabnica in Pšenična Polica in tudi drugod. Treći način, ki se je uveljal na Gorenjskem, je kombinacija pašno-košnega sistema in paše na počez. Kmetje na sestankih krožka primerjajo učinke različnih načinov paše in skupaj s strokovnjaki zavoda in Biotehniške fakultete isčejo napake, pomanjkljivosti. Če je potrebno, razčlenimo stvari na terenu. Menim, da je v tem največja vrednost našega srečanja.

● Ne le paša, tudi pravilna paša. To je cilj, ki ga bo še težje kot v nižinah doseči na planinskih pašnikih. Za kakšne pomanjkljivosti gre?

— Na Gorenjskem smo v zadnjih letih več vlagali v izgradnjo in obnovo hlevov in pastirskih koč na planinah, manj pa v izboljševanje travne ruše, v razdeljevanje pašnikov na čredinke, v ograjevanje planin. Z bolj smotreno pašo, predvsem z doognjevanjem ob koncu julija ali v začetku avgusta, bi zagotovili dovolj krme za vso pašno sezono. Pomanjkanje krme ima lahko hude posledice.



ce — živila shujša ali se pri iskanju krme razkropi in zaide v nevarna območja, tudi na rob prepada. Pastirji bi morali v prvi vrsti skrbeti za živilo in jo odgnati tudi v bolj oddaljene konce planin. Gostinstvo, prodaja kislega mleka in ostalih planšarskih dobrot, ne bi smelo biti njihova glavna dejavnost. Veliko gospodarsko škodo povzročamo, ker se med plemenitskimi telicami pasejo tudi biki z nekontroliranim poreklom. To bi moralo preprečiti, če ne gre drugače, pa z odlokom. Nekateri gorenjski kmetje so prav zaradi neurejenosti naših planin peljali živilo na pašo na Kočevsko in Notranjsko.»

● Nobenega dvoma ni, da bi lahko na gorenjskih planinah prepasli čez poletje več živine in s tem prihranili krmo za zimske mesece, če bi kmetijstvu »vrnila« zarašcene pašnike.

— O tem, koliko imamo opuščenih ali zaraščenih pašnikov, nimamo zanesljivih podatkov. Številke, s katerimi razpolagamo v zavodu, so bolj ocena kot odraz dejanskih razmer. Ocenjujem, da imamo na Gorenjskem 28 opuščenih planin ali več kot dva tisoč hektarov pašnikov. Od tega največ, 13 planin, v bohinjski dolini. Za to je več razlogov. Nekdaj cenje na bohinjški cikri je zgubila bitko z bolj kakovostnimi pasmami in zavojno tega se je zmanjšalo zanimanje za rejo. Z dodatnim gnojenjem se je izboljšalo pridelovanje večjih količin krme v nižini, s tem pa se je zmanjšala potreba po planinski paši. Poleg tega ima deset bohinjskih pašnih skupnosti tudi veliko težav z dostopom do planin, z vodnimi napajališči in predvsem s pastirji — kje jih dobiti. Lani se je na gorenjskih nižinskih in planinskih pašnikih paslo prek poletev 8100 glav živine (4072 goved, 3953 ovc, ostalo konji) ali 650 glav več kot leto predtem. Vsako odraslo govedo je popaslo dva hektara pašnika. Če bi uredili tudi dva tisoč hektarov zaraščenih ali opuščenih planin, bi lahko ob enaki obremenitvi pašnika prepasli še dodatnih tisoč glav odrasle živine. Številka, vredna premisleka.

Na Gorenjskem smo v zadnjih letih več vlagali v izgradnjo in obnovo hlevov in pastirskih koč na planinah, manj pa v izboljševanje travne ruše, v razdeljevanje pašnikov na čredinke, v ograjevanje planin. Z bolj smotreno pašo, predvsem z doognjevanjem ob koncu julija ali v začetku avgusta, bi zagotovili dovolj krme za vso pašno sezono. Pomanjkanje krme ima lahko hude posledice.

C. Zaplotnik

Dvajset let Elanovega Inštituta

V Elanu so kmalu spoznali nujnost lastnega razvojnega dela, če so se hoteli uveljaviti na zahtevnem zunanjem tržišču — Pred dvajsetimi leti so osnovali Inštitut, s pomočjo katerega se je Elan prebil v sam svetovni vrh predvsem kot izdelovalec smuči, jadralskih letal in uteži

Begunje — Elanov Inštitut, ki dela v okviru delovne organizacije kot ena njegovih temeljnih organizacij, ima letos dvajset let. Ob letošnjem prazniku radovljške občine so ga nagradili z občinsko plaketo. Medaille pa so prejeli štirje njegovi delavci: Janez Bohinc iz Žirovnice, Miha Finžgar iz Nove vasi, Andrej Robič iz Radovljice in Anton Volčanšek iz Radovljice. S tem so tudi v okviru občine poudarili izredno pomembno vlogo in delovne uspehe Inštituta, ki ga danes vodi Peter Petriček. V njem je zaposlenih 37 delavcev, od tega je sedem raziskovalcev.

V Elanu so zgodaj spoznali nujnost lastnega raziskovalnega dela, če so se hoteli uveljaviti na zahtevnem zunanjem tržišču. Veliki uspehi, ki jih je Elan doživel na tujem, tudi na tekmovalnem področju z Elanovimi smučmi, telovadnim orodjem, ročkami za dviganje in z drugimi izdelki so tesno povezani z delom Inštituta. Pokriva potrebe celotne tovarne po razvojnem delu, skrbi za posodabljanje tehnologije in vpeljuje novo. Najbolj je seveda zaslovel z uspehi na področju razvoja smuči, kjer je bil Elan takoreč prvi izdelovalec smuči v svetu, ki se je začel ukvarjati z razvojem.

V Elanu so se zavedali, da bodo uspeli le, če bodo njihovi izdelki boljši kot konkurenčni, saj se bodo le tako na tujem dobro prodajali. Če se ozremo prav na začetek teh naporov, moramo povedati, da so bili v Elanu prvi, ki so začeli lesene smuči lepiti v eni operaciji in uvedli uporabo ABS, kar je kasneje povzela smučarska industrija. Prava zanimivost je, da je bil Elan prvi, ki je začel uporabljati sitotisk za dekoriranje smuči in danes je v smučarski industriji 95 odstotkov vseh dekoracij narejenih na principu sitotiska. Iz tistih časov so ohranili smuči, ki so leta 1964 izdelali za svetovno smučarsko prvenstvo novinarjev, ko so naši novinarji »blesteli« s čudovito potiskanimi smučmi. Poprej so namreč uporabljali nalepke in druge podobne stvari.

Da so se izognili plačevanju licenc — kar tedaj pri nas še nikakor ni bilo pravilo — so v Elanu šli v lastno konstrukcijo metalnih smuči. Nato

so razvili polnoplastično smučko in fiberglas smuči, ki so postale izhodišče vse do danes, ko Elan v celoti izdeluje smuči na tej podlagi, ki ji lahko rečemo z umetnimi smotrami ojačana steklena vlakna.

Posebej velja omeniti fiberglas skkalne smuči. Niso se lomile in zanje je interes pokazala večina evropskih reprezentanc, celo avstrijska. Začelo se je, ko je leta 1968 na olimpijskih igrah v Grenoblu sloviti avstrijski skakalec, kasneje trener avstrijske reprezentance, Baldur Preimel osvojil na Elanovih skakalnih smučeh bronasto medaljo.

Nenehno so se v Elanu seveda trudili pri izpopolnjevanju alpskih smuči. Pri tem je postal tekmovalni šport poligon za preverjanje novosti. Naši smučarji tedaj še niso bili tako dobri in Elan je navezel stike s Švedi ter tam med pionirji našel tudi Stenmarka, s katerim je povezan strm vzpon Elanovih smuči. Pri tem posebej povedati, da so v Elanu razvili izredno dobro smučko za ledene smučine in mnogi se še spomnijo leta 1974, ko so na treningu v Italiji, na izredno ledenih smučinah seveda, le Elanovim smučarjem prijema le smuči, ostali pa so se čudili.

Na področju razvoja smuči moramo vsekakor omeniti raziskovalca Andreja Robiča. Razvil je teorijo »Uniline«, to je sistem poenotenja slalomskih in veleslalomskih smuči, ki počiva na točno določenem razmerju med povesom smuči in stranskim lokom. Značilnost novih Elanovih tekmovalnih smuči je bilo radijalno zožanje smuči v predelu stopala, s čimer je bil močno poudarjen stranski lok. Novost so pozneje prevzeli vsi večji in pomembnejši izdelovalci smuči v svetu.

Elan je prvi začel izdelovati smuči z ogljikovimi vlakni, vendar so novost zaradi visoke cene in temu neustreznega izboljšanja smuči, opustili. Danes pa ogljikova vlakna preizkušajo pri tekaških smučeh.

Podobno so lastno razvojno pot ubrali tudi pri telovadnemu orodju in opremljanje vrhunskih tekmovanj je bil preizkusni kamen na Elanove izdelke. Pri tem so se odločili za celovitost ponudbe in Elan je danes znan tudi po opremi za športne dvorane.



Prav zanimivo je, da je bil Elan prvi, ki je začel uporabljati sitotisk za označevanje smuči. Leta 1964 je bilo to in naši novinarji so na svojem smučarskem tekmovanju blesteli z izvirno potiskanimi smuči. Novost so kasneje pouzeli vsi svetovni izdelovalci smuči in danes je 95 odstotkov vseh dekoracij smuči narejenih v sitotisk tehniki. Foto: I. Kokalj

Izdajejo predelne stene, zložljive tribune, elastične pode, ukvarjajo se z razvojem igralne opreme za otroške vrtec, kjer se lahko poljahuje z vrsto originalnih rešitev. V programu imajo tudi uteži, s katerimi so dosegli vrhunske rezultate.

Elan je bil prva jugoslovanska tovarna, ki je izdelala čoln iz fiberglasa. Poprej so poznali le lesene, nekaj tudi gumijastih. Prvi je šel na trg že leta 1962. Že od začetka so čolni izdelovali v glavnem za izvoz, posebej v Skandinavijo, zato so moral posebej paziti na kvaliteto. Tudi čolni so v glavnem plod lastnega razvoja, le nekatere dele so zaradi izvoza posneli po skandinavskih vzorih. V zadnjem času so velike napore vložili v razvoj večjih plovnih enot in nastala je jedrnica 707 in družinski čoln P 606. Zanimivo je, da gredo doma v prodajo predvsem jadrnice.

Področje, kjer se do lanskega leta niso razvijali samostojno, so jadrnala letala. Lani so začeli z lastnim razvojem, katerega plod je dvosedno letalo DG 500.

M. Volčjak

Izgube na Gorenjskem

Manj rdečih številk kot ob tromesečju

Gorenjsko gospodarstvo je imelo ob prvem polletju slabih 500 milijonov dinarjev izgub — Največji zgubaš je še vedno jesenjska Železarna, sledi Sava, KŽK z Mesoizdelki in Mlekarno, Iskra Reteče, TIO in Vijakarna v Verigi Lesce — Glavni vzrok je slaba oskrba s surovinami in materiali za proizvodnjo ter cenvona nesorazmerja — Premalo pa je govora o notranjih slabostih

Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva v Kranju je gorenjsko gospodarstvo imelo ob zaključku polletja nekaj manj kot 500 milijonov dinarjev izgube. Izguba je bila za 37 odstotkov večja kot lani v enakem času, vendar so za 32 odstotkov oziroma za 234 milijonov dinarjev manjša kot ob tromesečju. Z rdečimi številkami je zaključilo 32 delovnih organizacij, lani v enakem času 28 in ob tromesečju 52 delovnih organizacij. Šest organizacij je tokrat imelo izgubo prvič, pri 16 se je povečala. Tudi vzroki za izgubo ostajajo v glavnem enaki: neustrenza oskrba s surovinami in materiali za proizvodnjo, nesorazmerje med cenami surovin in izdelkov, neplačane terjatve, visoke obresti od kreditov, tečajne razlike in še vedno neplačane izvorne stimulacije.

V skoraj nobeni delovni oziroma temeljni organizaciji, kjer so ustvarili izgubo pa niso med vzroki navedli notranjih slabosti kot so slabota izrabe delovnega časa, slabota organizacije dela, neustrenza sestava proizvodnje, slabota dohodkovna povezavnost s surovinami kot tudi pri ustvarjanju in delitvi deviznega prihodka in podobno. Razen tega se Železarna ubada z neplačanimi terjatvami, svoje so prispevale tečajne razlike in obresti od dolgoročnih kreditov za ustvarjanje.

V skoraj Savi se zaradi velike odvisnosti od uvoznih surovin, neusklajene rasti stroškov s cenami izdelkov problemi v poslovanju vlečajo že nekaj let. V začetku leta je položaj še poslabšal, saj je pretežni del izgube izviral iz neplačanih izvoznih stimulacij. V drugem četrletju so se razmre nekoliko izboljšale, zato se je zmanjšala tudi izguba. Ob koncu marca so imele štiri temeljne organizacije 317 tisoč dinarjev izgube, po šestih mesecih pa dve temeljni organizaciji 70.000.

narjev izgube. Junija je Sava dosegla podražitev izdelkov avtopnevmatike za 34 odstotkov, v enakem odstotku so se podražili tudi klinasti jermeni in transportni trakovi, drugi gumenotehnični izdelki pa le za 4 odstotke. Ker prav slednji predstavljajo skoraj 70 odstotkov celotne proizvodnje, je skoraj nemogoče, da bi se v teh temeljnih organizacijah lahko položaj do konca leta bistveno popravil.

Tudi elektrogospodarstvo je že lani in ob tromesečju imelo izgubo, sedaj pa se je izguba še povečala. Znaja 45 milijonov dinarjev in kot vzrok navajajo neusklajenost cen in zaradi tega je dohodek v sestavljeni organizaciji in elektrogospodarski skupnosti preniz.

V Mesoizdelkih in Mlekarni v KŽK Gorenjske izgube niso nič novega. V Mesoizdelkih se že nekaj let pojavljajo zaradi neusklajenosti med dogovorjenimi in odkupnimi cennimi živimi in določenimi cennimi svežega mesa in mesnih izdelkov. Ob polletju so zabeležili 10,6 milijona dinarjev primanjkljaja.

V Mlekarni pa k vsem težavam lahko pristejejo še visoke obresti od vlaganj v novo sirarno. Izgube je za 35 milijonov dinarjev in jo je kar za štiriinpolkrat več kot lani v enakem obdobju.

V Iskri TGA Reteče navajajo kot glavni vzrok za izgubo disparitet cennih. Svoje izdelke prodajajo po cennih, ki so bile odobrene aprila 1982, medtem ko so bile nabavne cene materialov za proizvodnjo višje kot so načrtovani. Razen tega se Železarna ubada z neplačanimi terjatvami, svoje so prispevale tečajne razlike in obresti od dolgoročnih kreditov za ustvarjanje. Obračunali so dobrih 23 tisoč dinarjev izgube.

Dom na Goropekah je prevzela Alpina

Planinski dom na Goropekah so pred dvajsetimi leti zgradili s prostovoljnim delom krajanov in prispevki dlelovnih organizacij — Vseskozi niso imeli sreče z zakupniki — Sedaj bo dom prevzela Alpina, ki ga mora obnoviti in vzdrževati — Za planince enake ugodnosti kot doslej

Planinski dom na Goropekah, lepa planinska postojanka, je že precej let problem planinskega društva, saj so se v dvajset letih, kar je zgrajen, izmenjali številni boljši in slabši zakupniki, v zadnjem času pa je zaprt. Zato so se pri planinskem društvu odločili, da zadevo enkrat za vselej uredijo in so se dogovorili z Alpino, da bi prevzela dom v upravljanje in seveda skrbela za primerno vzdrževanje.

»Dom na Goropekah je bil zgrajen pred 20 leti,« pripoveduje predsednik planinskega društva Žiri Andrej Starman. »Pobudo za gradnjo doma je dalo žirovsko planinsko društvo, zgrajen pa je bil pretežno s prostovoljnim delom in prispevki žirovskih

nine, ki so jo zakupniki plačevali planinskemu društvu. Medsebojna razmerja med društvom in zakupniki niso bila nikoli urejena tako, da bi bila ugodna za društvo. Ob najemnini, ki je bila še pred kratkim nižja od stanarine za povprečno stanovanje, seveda društvo ni imelo dohodka, niti sredstev za vsaj minimalno amortizacijo, kaj seže za investicijska vlaganja v dom. Razen tega pa so zakupniki z opremo, domom in okolico nemarno ravnali.«

Zato ste začeli iskati drugačno rešitev, sicer bi ta lepa planinska postojanka še naprej propadala.

Ker planinsko društvo Žiri ni bilo sposobno gospodariti z domom, smo se po dolgi razpravi na skupščini



delovnih organizacij. Zato upravičeno menimo, da je dom skupna družbena lastnina Žirovcev in okoličanov. Upravljalec doma je bilo vseskozi žirovsko planinsko društvo, oskrba pa je bila zaupana zasebnim zakupnikom, ki se jih je zvrstilo kar lepo število. Oskrba je bila razen ene do dveh izjem vseskozi podporovana. Zato je bil podpovprečen tudi dohodek in s tem tudi višina zakup-

Brivsko frizerski salon »NADA« Radovljica

Oglaša na podlagi sklepa DO prosta dela in naloge

BRIVSKO FRIZERSKE POMOČNICE-KA za lokal na Bledu čelo se združuje za nedoločen čas

Pogoji:

- KV delavka z najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- zaželeno pasivno znanje enega tujega jezika.
- Prijava naj kandidati vložijo na gornji naslov v 15 dneh po objavi s pripisom za razpisno komisijo. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po končanem roku za prijavo.

Zlatarska razstava v Celju

Celje — Zlatarska razstava v Celju ima že dolgoletno tradicijo. Letošnja je že sedemnajsta po vrsti. Vsaka pa dobiva nove razsežnosti, nove oblike predstavitve zlatarske dejavnosti. Pri letosnjem bodo z organizacijo in finansiranjem sodelovali vse delovne organizacije, proizvajalke nakita v Jugoslaviji, ki so članice grupacije zlatarstva SFRJ. Tako postaja razstava v Celju prikaz celotnega jugoslovanskega zlatarstva. Pokroviteljstvo nad letosnjim razstavo je prevzela Gospodarska zbornica Jugoslavije, moto razstave pa je »Jugoslovensko zlatarstvo za izvoze.«

Ob letosnji razstavi zlatarskih izdelkov v Celju, ki bo od 16. do 24. septembra, bo razstavljena tudi zbirka starinskega nakita in razstava »Razvoj zlatarstva Srbije«, ki bo predstavila nakit, izdelan na področju Srbije vse od 4. stoletja dalje. Na razstavah v naslednjih letih, pa bodo organizatorji poskušali predstaviti zgodovino zlatarstva tudi v drugih naših republikah in pokrajnah.

Poleg razstavljenih izdelkov v vetrinah, si bodo obiskovalci zlatarske izdelke lahko ogledali tudi v živo, na modnih revijah, ki se bodo odvijale vsak drugi dan razstave.

V okviru letosnje zlatarske razstave bodo organizirana tudi razna

odločili, naj dom prevzame Alpina. Ker v Žireh ni primerenega gostinskega lokala, niti prenočitvenih zmožljivosti, je Alpina pobudo sprejela, saj so velikokrat v težavah, kje potrebi in prenočiti goste. Hkrati se je na Goropekah s postavljivijo vlečnice začel razvijati smučarski center in če bo dom urejen, bo na Goropekah zaživel predvsem rekreativno smučanje. Pogoji, ki so ga nam postavili pa je, da prenese dom v svoja osnovna sredstva, ker le tako lahko vlagajo svoj denar v obnovo in vzdrževanje doma.«

Ste ta pogoji sprejeli?

»Izvršni odbor društva se je s tem strinjal, dogovorili pa smo se tudi, da bo Alpina poravnala dolg, ki ga ima planinsko društvo do zadnjega zakupnika. Skrbeti mora za normalno vzdrževanje in obravnavanje doma, ki mora ostati odprtega tipa in odprt vse leto. Planinci imajo v domu še naprej ugodnosti, ki jih imajo kot člani Planinske zveze Slovenije. Dom bo še naprej nosil ime Planinski dom na Goropekah in Alpina ga ne sme prodati ali kakorkoli drugače odtuji. Skupna ležišča v domu so še vedno na voljo planincem in to po ceni, ki veljajo tudi za druge planinske postojanke. Alpina mora prevzeti obveznosti iz pogodbe za izgradnjo vodovoda in rezervoarja na Goropekah, kjer krajan skupno z domom gradijo novo zajetje in vodovod. Letošnjo bo Alpina prispevala 100.000 dinarjev za delovanje društva in letos bo dodelila planinskomu društvu še 50.000 dinarjev za obnovo drvarnice ob domu in obnovo temnic.«

So se v Alpini strinjali s temi pogoji?

»So. Soglasje za prenos lastništva mora dati še Planinska zveza Slovenija, za kar že imamo načelno soglasje. Sicer pa sedaj dom oskrbujejo naši zavzeti planinci in ob koncu tedna dežurajo v domu in postrežijo vsakemu, ki obišeče ta lepi planinski dom.«

L. Bogataj

strokovna predavanja, kot je poznavanje dragih in poldragih kamnov, okovanje dragih kamnov po tehnični »juwelli«, metode prodaje nakita in aranžiranje, oblikovanje nakita in o novostih na področju površinske obdelave nakita.

Prični se bodo letos v Celju srečali mladi iz jugoslovenskih zlatarskih delovnih organizacij.

Najboljši in najlepši izdelki bodo tudi nagrajeni. Že drugič bodo podljene tudi posebne nagrade najboljšim mladim ustvarjalcem, pet nagrad pa bo podeljenih po izboru obiskovalcev. Najboljši bodo prejeli tudi plakete mesta Celja.

Organizatorji so na letosnjo zlatarsko razstavo povabili vse dosedanje in druge potencialne inozemske kupce. Pričakujejo dober odziv, saj se prav v tem času v svetu sklepajo posli za novoletno prodajo. Ta pa pri naših zlatarjih predstavlja kar 35 odstotkov letne prodaje.

Na velik obisk zlatarske razstave se hite pripravljati tudi celjski gostinci, kajti mesto ob Savinji takrat polno zaživi. Sem se zgrinjajo avtobusi in vlaki izletnikov iz vseh krajev Slovenije in Jugoslavije, pa tudi iz zamejstva. Upajmo, da tudi gorenjske turistične agencije ne bodo pozabile na to izredno slovensko zanimivost, ki jo nudi prijazna Štajerska.

D. Dolenc

Črtomir Zorec

POPOPNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(28. zapis)

Tudi na Zali log se moram s tem zapisom še vrnilti. Že zaradi opisa nagrobne plošče dolgoletnemu zaloškemu župniku in pesniku Antonu Hribarju-Korinjskemu in zaradi opisa pomnika NOB.

PESNIK »POPEVIČ MILEMU NARODU«

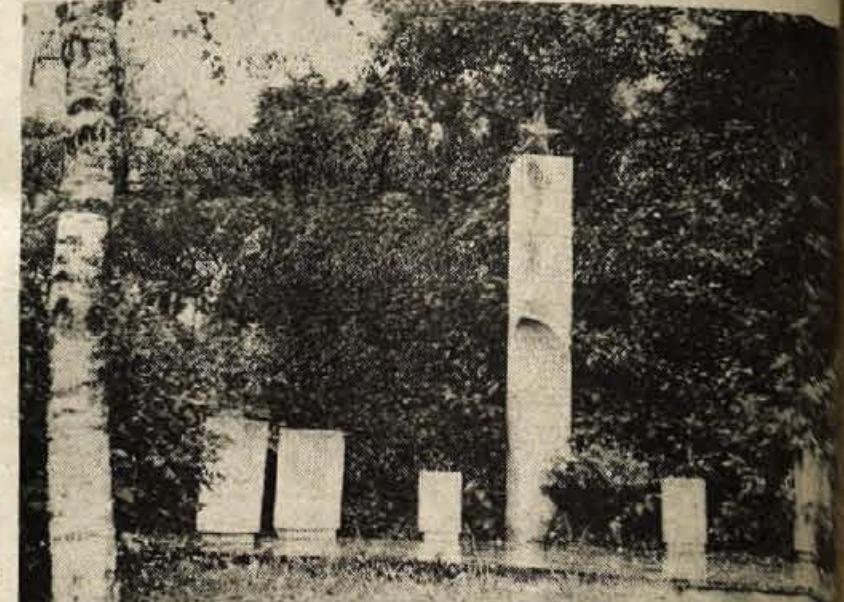
No, Anton Hribar resda ni bil kdake kako pomemben slovenski pesnik, saj se je kar topil od gostobesednega domoljubja in skoraj posljene verifikacije — njegov kritik Ivan Cankar mu je prav to najbolj zameril, a vendar je bil Hribar le eden najbolj zvestih Aškerčevih učencev in bržčas tudi poslednji romantično-sentimentalni pripovedni pesnik — toda nagrobno ploščo bi mu Založani lahko le vzdali na bolj častno mesto, v cerkveno pročelje.

Zdaj je Hribarjeva plošča — nagrobno precej neugledno pritrjena na zadnjo vnanjo steno sicer tako lepe baročne župnijske cerkve na Zalem logu.

Da, kako je bolj prav: V ali NA Zalem logu? Na plošči je vendar vklesano:

Bisernomašnik Anton Hribar-Korinjski, župnik 40 let v Zalem logu, pesnik »Popevič milemu narodu«, roj. 12. 1. 1864, umrl 30. 9. 1953, uživaj mir, prosi za nas!

Najbrž je napak vklesano, saj domačini žive le na Zalem logu, tudi v knjigah povsod preberem: na Zalem logu. — Vsekakor, napake na plošči, ki ni od danes do jutri, ne bi smelo biti.



Partizansko grobišče na Zalem logu

Sloves starega zaloškega župnika je še danes živ. Segavega moža se spominjajo domačini še prav dobro — saj je od njegove smrti poteklo šele dvajset let. Bil je res samosvoj posebnejši, vendar dovolj priljuben in družaben, da sem zanj slišal le še toplio in prijazno besedo.

Utegnil bi kdo pomisli, kako se je le mogel veseli Dolenec (bil je doma v Korinju nad Krko) vživeti v sicer tako lep a odročen gorenjski kraj? Morda je pojasnilo že v dejstvu, da je dolenjska Suha krajina tudi hribovit, odročen svet z nizkimi, kamnitimi hišicami, pokritimi še s slamom, s starimi ognjišči in z obiljem otrok!

Še preden pa se je sin podčez Blegoš v Davčo, ga je očes posvaril in podučil:

»Nekaj ti rečem: Tajčarjev

Ta zarod poznam, je požreš da je več, kot smo mi. In naše je lačen. Kdor z njimi ne laži

trago. Da jim goltancem zamazanim in Tajčarko bo vel

bo imela nemških otrok. Rzemljo vedo najbolj obdelova

tvoja mati je bila nemškega in gospodinja tudi ni bila slab

me je rada jezila.«

Spričo neuspele poti v Davči sili v pero Tavčarjev opis

rete (zanj govoril Izidor):

»Takrat je dekljica opazila, da tuje. Nekoliko je odstopila in makljivo zrla name, kakor da doba v oltarju. Hipoma ji je lem vratu silila kri pod koto, na licih, ne vem, ker ji je bil zaradi dela na soncu ozgan man. Za trenutek sem obrnil proti nji. Sedaj pa se mi je zda, da je zginila z vrata vsa kmalu, ne spomnil jutra, kadar leži na gorami.«

In potem še opisa Agate v kroniki in Mete v Cvetju v Tavčar je bil resničen pesnik, vi ženski liki kar nekako so isto vrsto Lepote kot je Prešer Bogomila v Krstu pri Savici Čejeva mati v Skodelici kave, Pa mati v njegovih Solzicah...



Kranj — Zlobneži sicer zatrjujejo, da na Gorenjskem ni golobov, ker jih menda zaradi prekomerne varčnosti ne krimimo. Slika iz starega dela mesta Kranja naj bo dokaz, da so zlobne govorice neutemeljene.

— V. Primožič Foto: I. Kokalj

Gobarska razstava v Gorjah

V počastitev krajevnega praznika so v Gorjah v petek, 26. avgusta, odprli razstavo gob. Razstavo je v osnovni šoli v Zgornjih Gorjah pripravila gobarska družina Gorje, ki je trenutno ena najmlajših gobarskih družin, saj je »star« še 4 mesece.

Pobudnika za ustanovitev družine sta bila Pavle Jakopič (zdaj tudi njen predsednik) in Janez Vrlič, dolgoletna člana kranjske gobarske družine. Družina v Gorjah je torej zelo mlada, zato šteje 33 članov, med katerimi pa so tako mladi kot starejši krajanji. Večina jih je že izkušenih gobarjev, medse pa so zvabili tudi nekaj novicev. Ti se s »skrivnostmi« gobarjenja seznanjajo na številnih skupnih nabiralnih akcijah in rednih tedenskih strokovnih sestankih, kjer pregledujejo nabранe vrste gob. Družina načrtuje tudi akcije za zaščito gozda — vanj bodo namestili opozorilne tablice.

Pavle Jakopič je potožil, da družina ni edini obiskovalec okoliških »gobarskih kotičkov«. Veliko je gobarjev od drugod in celo iz tujine, ki te kotičke poznajo in obiskujejo še skoraj bolj kot domačini.

T. Jurjevec

Trideset let Gorenjskega muzeja v Kranju

Bogato gradivo ni primerno shranjeno, še manj predstavljeno

Gorenjski muzej v Kranju praznuje letos tridesetletnico. Nastal je pred tremi desetletji, ko sta se združila tedanji Mestni muzej in muzej revolucije. Kranj ima kot starodavno mesto plodna tla za bogato rast muzejske dejavnosti in Gorenjski muzej ima danes zavoljo vztrajnega dela pomembno vlogo in mesto v slovenskem muzealstvu. K pogovoru smo povabili ravnatelja Toneta Miklavčiča, ki je razgrnil delo, probleme in težave, ki spremljajo Gorenjski muzej.



• Gorenjski muzej ima širok program dela. Kako mu je kos?

Osnova značilnost muzejske in galerijske dejavnosti v kranjski občini je po eni strani velika pestrost njenih dejavnosti, po drugi strani pa njihova razdrobljenost. Gorenjski muzej kot edini izvajalec na tem področju združuje zelo različne stoke: od arheologije prek etnologije, starejše zgodovine, kulturne in umetnostne zgodovine do novejše zgodovine s predvojnim delavskim gibanjem, NOB in povojo socialistično graditvijo. Kljub velikim potrebam in številnim nalogam ima za vsako od teh področij dela, razen za novejšo zgodovino, le po enega strokovnega delavca. Tudi za spremljajoče muzejske službe – restavratorstvo, preparatorstvo in fotografijo ima le po enega delavca. Ob standardnem muzejskem delu – zbiranje, dokumentiranje, proučevanje, urejanje in prezentiranje muzejskih predmetov in vodstvo po razstavah – lahko strokovni delavci po posameznih področjih opravljajo raziskovalno in študijsko delo le v omejenem obsegu in praviloma le na eni nalogi hkrati. Gorenjski muzej, čeprav kadrovski šibko zaseden, saj ima namesto oddelek za posamezne stroke zanje le posamezne delave – pa je edini kompleksni muzej na gorenjskem z vsemi standardnimi strokami, vključno z novejšo zgodovino. Njegovo področje dela je tudi po ustavnitvenem aktu vsa Gorenjska, zato so njegove naloge toliko širše.*

• Kako javnosti sproti predstavljate svoje delo?

Muzej pripravi vsako leto okoli dvajset muzejskih in okoli petdeset likovnih razstav. Praviloma se vsaka stroka vsako leto predstavi z dvema do tremi temeljnimi razstavami, ki so rezultat globljega proučevanja določenih tem in jih spremljajo ustre-

Peti tabor pihalnih orkestrov

Ljutomer – Od 22. do 26. avgusta je potekal v Ljutomeru peti Tabor pihalnih orkestrov Slovenije. Tabor je osrednja vsakoletna oblika izobraževanja in izpolnjevanja godbenikov in dirigentov iz Slovenije in zamejstva. Letos je v njem delal 80-članski pihalni orkester in seminar z dvajsetimi dirigenti. Delo tabora so vodili: skladatelj Bojan Adamič, dirigent Milivoj Šurbek, klarinetist Alojz Zupan, hornist Jože Falout in tolkalist Aleksander Pogačar. Večino obsežnega programa so sestavljala dela Bojana Adamiča, svoje dosežke pa so udeleženci tabora predstavili na zaključnem koncertu, ki je bil minuti petek v kulturnem domu v Ljutomeru.

zne publikacije ali objave v strokovnem tisku, ostale pa so manjše razstave, ki jih narekujejo sprotne potrebe ali pa so gostjujoče oziroma izmenjalne razstave iz drugih muzejev.*

• Gorenjski muzej ima pomembne naloge na področju novejše zgodovine?

Na področju novejše zgodovine delajo trije delavci, vendar tudi tu ugotavljamo, da so možnosti daleč pod potrebami. Zlasti je pereče vprašanje zgodovinopisu naše revolucionarne preteklosti, kjer je zaostanek velik, priče velike dobe revolucionarnega boja pa so z vsakim dnem bolj redke. Iz leta v leto ugotavljamo, da imamo v pogledu zgodovinopisa došlo idej in programov, vendar pa nam manjka realizatorjev in strokovne povezanosti vseh dejavnikov, ki bi morali pri tem sodelovati. Podobna pomanjkljivost se kaže tudi v pogledu muzejske predstavitev naše revolucionarne preteklosti. Obstojče zbirke oziroma razstave so parcialne, nesistematične in po načinu prezentiranja monotone in nêzanimive. Oboje – velike potrebe na področju zgodovinopisa in potreba primerna muzejska predstavitev revolucioni in NOB so spodbudili družbenopolitične dejavnike na Gorenjskem, da so pričeli s pripravami na gradnjo oziroma ustanovitev osrednjega muzeja revolucije Gorenjske v Begunjah. Dotlej pa je povečane naloge prevzel in opravljal Gorenjski muzej.

• Pozabiti seveda ne smemo na stalno muzejsko zbirko Slovanka v revolucioni?

»Delž žena v predvojnem delavskem gibanju ter v narodnoosvobodilni in socialistični revoluciji je bil v Kranju kot močnem industrijskem središču še posebno velik. Kranj se jim je oddolžil s postavljivo spomenikov, ki simbolizirajo ženo revolucionarko, na Trgu revolucije in pred upravnim poslopjem Tekstilindusa. V Gorenjskem muzeju pa je bila leta 1970 postavljena stalna muzejska zbirka »Slovanka v revolucioni«. Zbirka je bila ustanovljena s pogodbo med Konferenco za družbeno aktivnost žena pri republiški konferenci SZDL in Skupščino občine Kranj. Bogato fotografisko in dokumentarno gradivo te zbirke nazorno prikazuje udeležbo in dejavnost žensk od prvih začetkov delavskega gibanja do narodne in socialne osvoboditve leta 1945. Z zbirko je povezana tudi vsakoletna tradicionalna predstavitev likovnih del ene izmed umetnic. Razstava pripravljena v čast 8. marca, dneva žena in je hkrati osrednja slovenska proslava v počastitev tega praznika.«

• Veliko pozornosti posvečate likovni dejavnosti?

»V okviru galerijske dejavnosti spremja muzej predvsem dogajanje v sodobnih likovnih prizadevanjih na Gorenjskem in poleg nekaj temeljnih razstav, ki prikazujejo ta prizadevanja vsako leto tudi širše muščenu prostoru, prireja veliko stotilo razstav, na katerih predstavljajo svoja likovna dela umetniki najrazličnejših usmeritev – od realističnih do avantgardnih in eksperimentalnih. V okviru galerijske dejavnosti se že nekaj let uveljavlja tudi posebna veja in sicer sistematično proučevanje dosežkov na področju fotografije z občasnimi obsežnejšimi tematskimi razstavami kot sta bili na primer Socialni motivi v predvojni fotografiji in Likovni značaj fotografije v NOB. Razstave in publikacije s to dejavnostjo nosijo ime Kabinet slovenske fotografije, dasi se ne v statusnem, kadrovskem ali finančnem pogledu ta dejavnost ne loči od drugih dejavnosti muzeja. Tudi to vprašanje bo potrebno v doblednem času razčistiti in se opredeliti, kakšne ambicije in možnosti ima Kranj na tem področju.«

• Tekom let se je nabral bogat fond likovnih del?

»Gorenjski muzej je v letih svojega obstoja zbral bogat fond likovnih del, od ljudske in sakralne umetnosti do najnovejših dosežkov. Vendar to bogastvo ni niti primerno shranjeno, se manj pa predstavljeno, saj muzej še vedno nima niti ustreznih depozitov pa tudi ne prostorov za stalno galerijsko zbirko, ki bi jo kot muzej likovne umetnosti moral imeti. Možnosti v pogledu ureditve stalne galerijske zbirke je naskrbovala pridobitev in prenova gradu Kiesel-



stein, vendar vse kaze, da bo tudi ta možnost za muzej odpadla. Kje in kdaj se bodo našli primerni prostori za to pomembno dejavnost ostaja tudi v dolgoročni perspektivi povsem odprt in negotovo. Glede depozitov za muzejsko in galerijsko dejavnost so obeti nekoliko boljši in sicer naj bi temu služili izpraznjeni in najnujnejši popravljeni prostori v bivši šoli v delu samostana v Velesovem.«

• Način financiranja muzejev je že dolgo predmet razprav?

»Dasi je Gorenjski muzej po ustanovitvenem aktu in po dejanskem delovanju regionalna ustanova, pa je njegovo financiranje enako kot je pri vseh drugih, povsem občinskih, muzejih na Gorenjskem in v Sloveniji: 67 odstotkov vseh sredstev za njegovo redno dejavnost daje kulturna skupnost občine, 33 odstotkov pa kulturna skupnost Slovenije v okviru skupnega programa. Kulturne skupnosti drugih gorenjskih občin sofinancirajo občasno samo delne konkretne programe regionalnih in lokalnih akcij, pa tudi to samo neposredne materialne izdatke. Delež teh sredstev v skupni finančni realizaciji je majhen, komaj 5 odstoten, in se v sedanji zaostreni finančni situaciji še zmanjšuje. Regionalni značaj muzeja se bo verjetno moral potrditi tudi v pogledu financiranja v zvezi z uveljavljivijo novega zakona o naravnih in kulturnih dediščinah, po katerem se bodo morale občine opredeliti za »pristojni muzej«, vsekakor pa z zgraditvijo oziroma ustanovitvijo osrednjega muzeja revolucije v Begunjah. Dotlej pa je povečane naloge prevzel in opravljal Gorenjski muzej.«

• Kakor vspovsd na področju kulture se nenehno otepate s posmankanjem denarja?

»Osnovni kazalci razvoja na področju muzejske in galerijske dejavnosti, ki ju izvaja Gorenjski muzej, kažejo, kljub velikim vloženim naprom, izrazito stagnacijo sredstva se iz leta v leto povečujejo le toliko, da se niti naraščajoči stroški, ki jih povzroča inflacija, ne pokrijejo v celoti, število zaposlenih je z izjemo enega kustosa za področje zgodovine NOB nespremenjeno že vrsto let, čeprav so potrebe velike. Gorenjski muzej opravlja svojo dejavnost v treh stavbah, ki so vse iz prejšnjega stoletja in za vzdrževanje zelo zahtevne. Razpoložljiva sredstva omogočajo le občasno obnavljanje in popravilo trajalnih elementov (streh, beljenje, pleskanje), ne pa tudi izboljšanja funkcionalnosti prostorov. Ze za sedanji obseg dejavnosti je prostorov premalo, saj ima del strokovnih delavcev svoje delovne prostore še vedno v Mestni hiši, kjer so delovni pogaji zelo slabti. Nerešeno vprašanje depozitov in prostorov za stalno galerijsko zbirko sem že omenil. Razmetitev strokovnih služb se bo sedaj izboljšala, saj se bo izselil Zavod za spomeniško varstvo, ki zaseda del pritličja muzejske stavbe v Tavčarjevi 43. V celoti vzeto bo potrebno mesto muzejske in galerijske dejavnosti v občini in regiji ponovno oceniti in če bo ocena takšna, da je ta dejavnost potrebna in koristna, potem ji bo potrebno omogočiti nadaljnji organski razvoj tako v materialnem kot tudi v kadrovskem in prostorskem pogledu.«

M. Volčjak

Boni Čeh v Festivalni dvorani

Bled – V Festivalni dvorani so v petek, 26. avgusta odprli razstavo del akademškega slikarja Bonija Čeha. Razstave je pripravila likovna sekcijsa pri kulturnem društvu Bled s sočlanjem radovljške kulturne skupnosti. Čehova dela si lahko ogledate do 15. septembra, z izjemo po nedeljk v vsak dan od 15. do 19. ure.

Avla Iskre na Laborah

»VROČA REKA . . .« VENA DOLENCA

Surrealizem kot likovna smer v oblikovnih in vsebinskih razsežnostih, kakrsne pozna zahodni svet, pri nas ni našel pravih tal. Največkrat se v našem umetnostnem svetu srečamo le s posameznimi elementi nadrealističnega stila, ki jih nekateri slikarji radi vključujejo v svoj likovni izraz ali pa z bolj ali manj uspešnim posnemanjem nekaterih surrealističnih mojstrov se posebej de Chirico.

Veno Dolenc se s svojimi nadrealističnimi risbami in grafikami pojavlja v našem likovnem prostoru precej pozno, že potem, ko so nekdanjo aktualnost tega stilnega obdobja zaserčile druge likovne smeri. Toda zdaj se, da se bodo odvime surrealizmu, ki ga Slovenci nikoli nismo do kraja podoživeli, pojavljali v našem umetnostnem prostoru sporadično tudi v bodoče, takot se to z značilnim zamudništvom dočaka tudi na nekaterih drugih likovnih izraznih področjih.

Za Vena Dolenca je svet, ki ga upodablja v svojih nadrealističnih kompozicijah še vedno nov in aktualen. Splet najrazličnejših figurativnih motivov, ki se vrstijo pred nami, predstavlja slikarjev neponarejeno notranjo resnico, njegov zavestni in podzavestni svet, njegove sanjske privide in ustvarjalne blodnje.

Orednji slikarski objekt, ki ga najbolj pogosto srečujemo v Dolencovih delih je ženska: kot mati, ljubica, zvodenica kot Madona ali zli duh. Kot njeni večno nasprotni in dopolnilo se v najrazličnejših pozah in preoblekah pojavlja moški kot drugi najpomembnejši protagonist. To neustavljivo in usodno soočenje med obema življenskima poloma spremiščajo simboli kot odmet nekega večnostnega dogajanja in potrjevanja. Nasprotja, ki so skrita v človeku, se prenašajo tudi na širšo družbo, zadevajo pojme kot so domovina, resnica, svoboda itd.

Vendar ostaja erotiks »vroča reka«, ki drvi po žilah v neznano srž Dolencovega likovnega in pesniškega izražanja. Usodnost človekovga ljubezenskega čustva dobiva včasih pri slikarju baladne razsežnosti.

Na tej in sorodnih relacijah se Dolencova likovnost srečuje z mračnim sanjskim vzdusjem surrealizma Maksa Ernsta, s patosom Salvadorja Dalija ali fantastiko Hieronima Boscha. Kdaj pa kdaj poseže od daleč na Dolencov likovni oder s svojo scenografijo tudi Giorgio de Chirico.

Našteti vplivi ne morejo zatemniti sicerjne izvirnosti in spontanosti Dolencove likovne ustvarjalne misli, ki podobno kot njegova lirika raste iz zapletenih korenin avtorjeve občutljive osebnosti.

Cene Avguštin

Razpis srečanja literatov začetnikov

Zveza kulturnih organizacij Slovenije razpisuje 12. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Območna srečanja bodo jeseni potekala v devetih slovenskih krajih, gorenjskega bodo spet pripravili v Radovljici.

Sodelujejo lahko pesniki in pisateli začetniki, ki svojega dela še niso izdali – razen v samozaložbi – v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše v dosedanjih zaključnih republiških srečanjih pesnikov in pisateljev začetnikov.

Prireditelji bodo upoštevali prispevke vseh vrst proze, poezije in dramatike: črtice, novele, satire, humoreske, romane, pesmi, epigrame, basni, aforizme, dramska besedila, dramske prizore, skeče, enodejanke, tragedije, groteske, televizijske igre, televizijske nadaljevanke, filmske scenarije, scenarije za proslave, kritične prispevki, eseje z vseh področij umetnosti, kulturnega in družabnega življenja, kot so kritike, eseje, druzbeno angažirana razmišljanja.

Prispevki pošljite v treh izvodih.

Jezikovno razsodišče (115)

Moška in ženska teleta

»Že dalj časa me jezi, da naš območni radio tu na vzhodu Slovenije (morebiti je tudi drugod takoj) ne ve več, kako se prav reče teleta glede na spol. Če je bilo tele moškega spola, smo ga na deželi zmeraj imenovali – in še danes ni drugače – junček, v nasprotju primeru pa telička. Sedaj pa to, kar me je spravilo k Vam: moško tele, žensko tele. Ali bomo podobno rekli tudi moški piščanec – ženski piščanec, moško žrebe – žensko žrebe, moški pujs – ženski pujs, ne nazadnje tudi moško dete – žensko dete. Vam povem, da mi je to prav malo všeč. Kot vidite, tudi nisem prepričana, da delajo prav, ko delajo, kakor delajo, namreč s starimi imeni za to in ono. — Kmetica z M. pri B. ob Savi.«

Kot navadni uporabniki jezika smo bili tudi mi doslej prepričani, da je moški dojenček deček (manj uradno tudi fante), ženski pa deklica (manj visoko tudi punčka), kakor nam – upamo – časopisi še zmeraj javljajo iz porodnišnice. Menimo tudi, da piše prtička na svet bodisi kot petelinček bodisi kot jarčiča; da imajo kobile ali žrebčke ali žrebčice; svinje prasičke ali prasičke, itd. vse do junčkov in teličk, ki jih spravljajo na svet krave. To se pravi: Mladči večjih živali imajo glede na spol samosvoja imena. Enako vidimo tudi pri ustreznih odraslih parih: mož – žena, fant – dekle, tet – stric, tast – tašča, ženin – nevesta, brat – sestra itd. pri človeku, pri živalih pa jelen – košuta, srna – srnjak, mačka – maček, pes – psica, petelin – kura, gosak – gos, račman – raca. Upajmo, da nam tudi ti »jezikovni bitrokat« ne bodo začeli polniti uše z moškim ali ženskim človekom, z moškim ali ženskim v zakan stopajočim človekom, z moškim ali ženskim neposrednim potomcem itd. oz. streči z moško ali žensko raco, moškim ali ženskim fazanom ipd., ampak bodo ostali še naprej kar pri moških in ženskah, ženinah in nevestah, sinovih in hčerah, rakah in račmanih, fazanh in fazankah itd.

Takole bi rekli: Tam, kjer imamo parna poimenovanja po spolu, jih ohranjamo, in sicer tudi pri mladičih. Če jih za katere živali, kjer je

Najboljši slovenski traktoristi v Kranju

Brazde znanja in spretnosti

27. republiškega tekmovanja traktoristov in 11. tekmovanja mladih zadružnikov in žena se je udeležilo 50 traktoristov iz vse Slovenije, razen s Primorske in iz Bele krajine — Ekipni uspeh Dolenjske — Med mladimi zadružniki je preprčljivo zmagal predlanski republiški prvak Franci Fajfar iz Čirč pri Kranju

Kranj — »Tekmovanja traktoristov, mladih zadružnikov in kmečkih žena niso tako zanimiva in poznana kot športna tekmovanja, vendar pa so mnogo pomembnejša od njih. Spodbujajo izpopolnjevanje znanja in spretnosti, s tem pa tudi smotorno kmetovanje in večjo pridelavo in prirejo,« je ob otvoritvi 27. tekmovanja traktoristov in 11. tekmovanja mladih zadružnikov in žena poudaril Tone Mastnak, predsednik izvršnega odbora splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane.

Po opravljenem teoretičnem prekušusu, v katerem so tekmovalci odgovarjali na vprašanja o kmetijski mehanizaciji, agrotehničnih ukrepih, prometnih pravilih in samopravljanju, so na Zlatem polju zabrali traktorji. Tekmovalcem je največ preglavljic delala spretnostna vožnja s traktorjem in eno ali dvoosno prikolico. Kar polovica žensk je v tej preskušnji ostala brez točk, enako se je zgodilo tudi dvema mladima zadružnikoma in celo enemu od poklicnih traktoristov. V oranju so bili najboljši slovenski traktoristi zelo izenačeni. Odločale so majhne napake pri odpiranju, polaganju in zapiranju brzice, pri podoravanju plevela in ostalih rastlinskih ostanakov, pri koncu oranja in razoru.

Med poklicnimi traktoristi je Anton Geder iz Pomurja ponovil lanski uspeh iz Nove Gorice. Od gorenjskih tekmovalcev se je najbolje uvrstil Slavko Draganjac, traktorist Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske in star znanec republiških tekmovanj. Zasedel je šesto mesto. V oranju je zbral le pet točk manj kot prvouvrščeni Geder. Boljšo uvrstitev si je zapravil s skromnejšim zbirom točk v spretnostni vožnji in v teoretičnem prekušusu. Ekipno je slavila druga ekipa Pomurja. Gorenjska, za

katero je poleg Draganca tekmoval še Milan Strugar, je bila četrta.

V tekmovanju traktoristov je zanesljivo zmagala Slavka Zalokar z Dolenjske z zbirom točk, ki bi ji zadostoval za drugo mesto med poklicnimi traktoristi. Gorenjski tekmovalki Ivanka Draksler in Mojca Valjavec sta se uvrstili na osmo in deveto mesto. Med ekipami je bila prva Dolenjska, Gorenjska je bila petna.

Največji uspeh so domačini dosegli v tekmovanju mladih zadružnikov. Večkratni gorenjski prvak, predlanski zmagovalec republiškega



Milan Strugar, traktorist na KŽK-jevem delovišču Šenčur: »Več kot desetkrat sem že zastopal Gorenjsko na republiških tekmovanjih. V oranju, čeprav me je motilo kamenje, sem bil tokrat uspešnejši kot prejšnja leta, v teoriji in spretnostni vožnji nekoliko slabši. Nisem se pozabil, kako se orje, čeprav zadnja leta poredko pripnem plug. Več vozim krmno, pridelke, gnojila in podobno.«

Solidarnost v nesreči

Ogenj je pustošil . . .

Na obisku pri Janezu Križaju, kmetu v Srednjem Bitnju

V ponedeljek popoldne je bilo, ko se je pooblačilo in prve kapljice dežja so pregnale iz njiv, travnikov in gozdov tudi vedno delovne kmete.

»Videl sem črne oblake, k. so se približevali in rekel sem sinu, da bi odšla proti domu. Rayno v nedeljo sem gledal praktik in ugotovil, da je konec pasjih dni. Nevihite bodo, sem opozarjal domače,« pripoveduje Janez Križaj, kmet iz Srednjega Bitnja pri Kranju. Kdo bi takrat slutil, kaj bodo ti dnevi prinesli.

»S sinom sva stala na pragu, ko je pričelo treskati. Naenkrat zagledava in zaslišiva vodeno strelo, ki je udarila v sprednji del gospodarskega poslopja. Stečeva na gornjo stran, takrat udari še zažigalna strela. Priteče sosed in vpije, da je v strehi ogenj. Le na pomoč še zakričim in že vidim streho v plamenih. pridejo sosedje in vaščani, nekdo gre telefonično s pomočjo. Gori že na vseh štiridesetih metrih v podstrešju. Vsi hitijo reševati, kar se je rešiti še dalo. Stroje, živino, vozove odpeljejo iz spodnjih prostorov. Ko že povsod gorii, rešujejo. Sam se skoraj ne spominim več vsega. Gasilci gasijo, ogenj pa kar gori in vsak trenutek je skoča večja.«

Tako se spominja ponedeljkovega večera Janez Križaj, ki mu je strela uničila gospodarsko poslopje, več kot 50 ton mrve od lani in letos, tri

tone cementa, več kot dvajset vozstelje, precej hrastovih in smrekovih desk, orodja, električni motor, cevi za puhalnik, mlin za sadje, ročno orodje, rezervoarne dele in še veliko vsega drugega, kar je hranil na podstrešju velikega gospodarskega poslopja. Pravi, da se nikoli ni bal strelje, sedaj se je boji, ko je videl koliko gorja lahko povzroči. Z ženo, sinom, snaho in malim vnučkom žive na kmetiji ter skrbje, da je vedno urejenih 9 hektarov obdelovalne zemlje. Tudi gozd imajo. Nikoli do sedaj niso posekali tistega, kar jim je vsako leto dovoljeno. Letos gotovo bodo, saj bo za obnovitev gospodarskega poslopja potrebno tudi precej lesa. Smrekovine imajo malo, tako bo treba veliko desk tudi kupiti.

Ob pomoči sorodnikov, sosedov, kmetijske zadruge »Sloga« in Zavarovalnice, ki jim je že nakazala nekaj denarja za obnovitev, bo že nekako šlo. V začetku so mislili, da bo treba vse podreti. Vendar bodo del poslopja, koder je ostala plošča, raje obnovili, saj so v stiski s prostorom, živina in orodje, ter stroji pa morajo nekje biti čez zimo. Tudi na občini so priskočili na pomoč in dovoljenje za novo streho je bilo prej kot v enem tednu. »Seveda bomo za delo morali najbolj poprijeti domači, le veliko moči in volje bo potrebno,« je še dodal gospodar Janez. V. Primožič

tekmovanja v Gornji Radgoni in udeleženec dveh državnih prvenstev Franci Fajfar iz Čirč pri Kranju je ponovil uspeh izpred dveh let in dokazal, da je spreten traktorist in orac ter dober poznavalec kmetijske mehanizacije. Za tekmovanje se je pripravljal le nekaj ur, za kajveč pa je zaradi spravila krompirja zmanjkal časa. Fajfar je tudi največ priporogel k drugemu mestu gorenjske ekipe v tem tekmovanju.



Ivana Draksler, članica aktivista mladih zadružnikov Sloga Kranj: »Doma delamo silos in komaj sem si vzela čas za tekmovanje. Zadovoljna sem z uvrstitvijo, saj sem začetnica in nimam nobenih izkušenj. Prvič v svojem življenju sem orala pred 14 dnevi na gorenjskem tekmovanju. Čeprav vozim traktor, odkar je pri hiši, je bilo oranje vedno očetovo delo. Toda tudi tega se bom moral na vadiči, saj pri hiši ni moškega naslednika.«

Rezultati — poklicni traktoristi — posamezno: 1. Geder (Pomurje) 300 točk, 2. Zalokar (Dolenjska) 290, 3. Režonja (Pomurje) 286, 6. Draganjac 270, 9. Strugar 253, 13. Tratnjelek (vsi Gorenjska) 241, ekipno: 1. Pomurje II 564, 2. Dolenjska 560, 3. Pomurje I 543, 4. Gorenjska 523; ženske — posamezno: 1. Zalokar (Dolenjska) 293, 2. Groščnik (Maribor) 248, 3. Volk (Celje) 246, 8. Draksler 217, 9. Valjavec (obe Gorenjska) 209, ekipno: 1. Dolenjska 527, 2. Pomurje 466, 3. Maribor 447, 5. Gorenjska 426; mladi zadružniki — posamezno: 1. Fajfar (Gorenjska) 291, 2. Ravnikar (Ljubljana) 272, 3. Medle (Dolenjska) 271, 10. Porenta (Gorenjska) 238, ekipno: 1. Ljubljana 543, 2. Gorenjska 529, 3. Dolenjska 518. C. Zaplotnik

Regulacija hudournika Dupeljščica v Naklem

Naklo — Na Pivki pri Naklem delavci Vodnogospodarskega podjetja iz Kranja urejajo regulacijo hudournika Dupeljščica s pritokom Žlebnica. Kot je povedal vodja gradbišča Miran Bidovec, so lani urejali najtežji del od Police dc izliva v Savo v Struževem. Pred leti je bil nepremisljeno zasut jarek, zato je bilo potrebno le-tega odkopati in v globini 12 metrov speljati predor z dvojno armiranim obokom v nasipu. Zgrajen je bil dvokilometrski odsek hudournika, ki je ob nalinah in spomladanskem tajanju snega poplavil Pivško polje in kleti hiš. Ta del investicije je veljal 4,7 milijarde dinarjev, poleg Območne vodne skupnosti Gorenjske pa so sredstva prispevale tudi delovne organizacije, ki imajo svoje objekte v naklanski skladiščni coni. Letošnje leto so se lotili odseka od Pivškega polja do nogometnega igrišča v Naklem. Na Pivškem polju je bilo na novo speljano korito z opornim zidom, dno pa so poravnali s kamenjem, v zgornjem delu pa obetonirali. Trenutno gradijo odsek pod »Štuceljnom« ob občinski cesti Naklo—Kokrica. Ob poglabljanju in razširjtvu struge so naleteli na konglomerat, katerega je potrebno miničati. Odsek bo dolg 600 metrov, oporni zid bo iz železo-betonске armature, ta odsel pa bo stal 3 milijarde dinarjev. Ob gradnji je bilo potrebno prestaviti drogove visokonapetostnega električnega daljinovoda Zlato pole—Brezje. Problem nastaja zaradi zapore občinske ceste Pivka—Kokrica, ker jo SGP »Primorje« Ajdovščina potrebuje za gradnjo avtoceste Naklo—Ljubljana. Če bo vse teko po planu, predvidevajo, da bo hudournik Dupeljščica urejen do Nakla še letos. Z delom bodo nadaljevali ob urejanju struge hudournika skozi Naklo, Strahinj vse do Dupelj, če bodo sredstva pritekala po predvidenih načrtih. D. Papler

V sezoni prepolna zimsko-sportna središča poleti samevajo. Prav neznamo delujejo velike zelene površine in prav nič prijazno opuščene živnice. Dokler zatrniških smučarskih poljan zopet ne pobeli sneg, bo konjiček na sliki verjetno ostal njihov edini obiskovalec. (foto N. Š.)

VAŠA PISMA

PREDRAGE DIJAŠKE VOZOVNICE

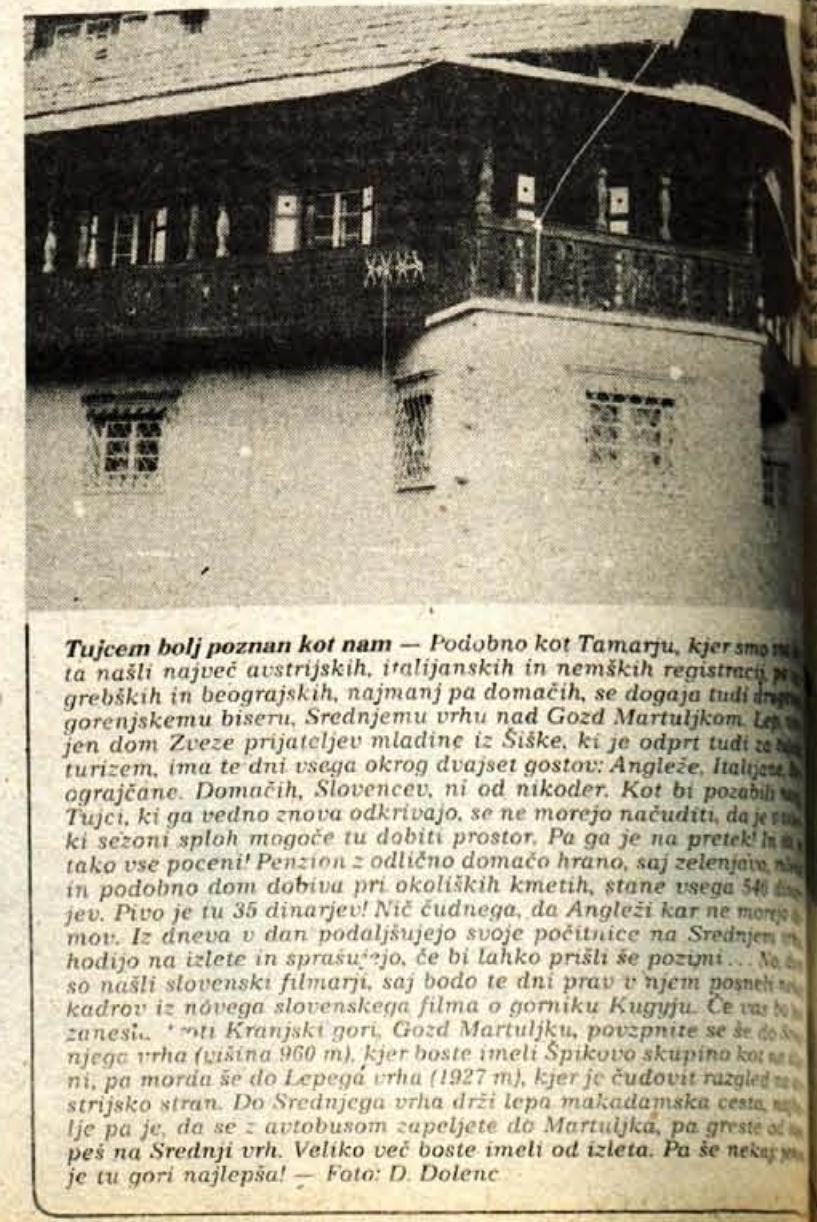
Tako piše bralka P. M. iz Blešča:

»V Glasu je bil objavljen članek z naslovom »Draga pot do šole«. Lahko smo prebrali, da je dan predlog RIS, po katerem naj bi ta umaknila svoj delež pri finančirjanju dijaških in studentskih mesečnih vozovnic. Ta novica je pomenila ledeni tuš za vse, ki naj bi morda po novem začeli plačevati dražje vozovnice. Ob tem pa je treba povedati, da že prej niso bile poceni, vendar še v razumnih mejah. Če pa starci ceni pristejemo 30 odstotno povišanje cen prevoza in pomnožimo z dve, je številka precej višja. Tega ne moremo kar preprosto potpreti in globje seči v žep (saj nekateri žepi pa pač niso tako globoki).«

Razumljivo je, da lahko zaškrplje v proračunu RIS, ni mi pa jasno, kako da smo o tem obveščeni šele sedaj, ko se ne da ničesar bistvenega več spremeni. Sicēr pa smo slišali, da obveščanje pri nas sepa in o tem smo se spet (na žalosti) prepričali. Kajti, če bi bila javnost obveščena že prej, bi lahko našli drugo rešitev, kot je umik deleža RIS pri finančirjanju mesečnih vozovnic. Kar malce za lase privlečena se mi zdi misel, da bi študentje odhajali na fakultete le ob najnujnejših dnevih in

dvorim tudi, da bodo iten toliko višje, da bodo to potov omile. Bojim se, da bo nov udarec, ki bo poleg stroškov šolanja pripomogel čanju socialnih razlik in tako kot v preteklosti, nam bo izobraževanje postalo postopej tistih srečnežev, ki izhajajo bolje situiranih družin. To bi smelo biti naš namen.«

Naj ob pismu dodam še informacijo. V članku je omenjen edini možni način vplivanja dentov in dijakov na zavoj predloga RIS: to je vključenje javnega razprava, ki bo septembra. Predlog je bil dan pred kratkim zato na njem nismo mogli preveščati. O tem, ali je boljje nevješčanje z višjimi in več stopnji ali pa majhni popusti aktivnosti studentov in dijakov, so ogledi gledaliških stav, pa tudi vožnja z avtomobilom, najbrž ni dvomiti. Žepi najbrž bolj napolnili z višjimi pendijami, posebno tistimi iz žin in manjšimi dohodki. Nekateri ne predlagajo redke obiskovanja predavanj in slušanja, ki utegne biti včasih resnična. Pa še nekaj cen, ki je vključena le podatev, ne pa še domnevni RIS. Na relaciji Kranj—Ljubljana—Kranj bo treba odslediti dinarjev, na relaciji Škofja Loka—Kranj—Škofja Loka, na relaciji Škofja Loka—Ljubljana—Škofja Loka pa dinarjev. V. Primozic



Tujcem bolj poznan kot nam — Podobno kot Tamarju, kjer smo našli največ avstrijskih, italijanskih in nemških registriranih gospodskih in beograjskih, najmanj pa domačih, se dogaja tudi drugo gorenjskemu biseru, Srednjemu vrhu nad Gozd Martuljkom. Leta minil dom Zvezde prijetljivosti mladine iz Šiške, ki je odprt tudi za turizem, ima te dni vsega okrog dvajset gostov: Angleži, Italijani, ograjčane. Domačih, Slovencev, ni od nikoder. Kot bi pozabili Tujci, ki ga vedno znova odkrivajo, se ne morejo načuditi, da je tukaj vse pocenil! Penzion z odlično domačo hrano, saj zelenjava, in podobno dom dobiva pri okoliških kmetih, stane vsega 540 dinarjev. Pivo je tu 35 dinarjev! Nič čudnega, da Angleži kar ne morejo morov. Iz dneva v dan podaljšujejo svoje počitnice na Srednjem hodišu na izlete in sprašujo, če bi lahko prisljše pozivni... Ne, so našli slovenski filmarij, saj bodo te dni prav v njem posneti kadrov iz novega slovenskega filma o gorniku Kugyju. Če vam zanesu, »tukti Kranjski gori, Gozd Martuljku, povzpnite se se do njega vrha (visina 960 m), kjer boste imeli Špikovo skupino kot način, pa morda še do Lepega vrha (1927 m), kjer je čudovit razgled na strško stran. Do Srednjega vrha drži lepa makadamška cesta, ki je pa že, da se z avtobusom zapeljete do Martuljka, pa grestete peš na Srednji vrh. Veliko več boste imeli od izleta. Pa še nekaj je tu gori najlepša! — Foto: D. Dolenc

toletje dela radovljškega gasilskega društva

Pripravljeni za pomoč ob požarih

Mkar so 1883. leta v Radovljici ustanovili gasilsko društvo, v njem ne manjka pričevnih članov — Danes je njihova največja želja in potreba nov gasilski dom —

Radovljica — Meščani Radovljice že zgodaj zaznali potrebo po organizirani obrambi pred ognjem. Zaradi katastrofalnih požarov, ki so jih v prejšnjem stoletju večkrat priseljali, so 1883. leta ustanovili svojgasilsko društvo. Nekateri viri — ed njimi spominska plošča na gaskem domu — pričajo, da je bil poleg ustanovitelj društva Hugo blek, lekarnar iz Radovljice, zavetnik narodnjak in zavzet ljubitelj slovenskih gora. Med njegovim načeljevanjem v letih 1895—1897 je društvo izvilo prvi prapor in zgradilo gasilski dom, ki je bil takrat najmodnejši na Slovenskem.

O delu društva do prve svetovne vojne, med obema vojnoma in med drugo svetovno vojno je na razpolago nekaj skopih podatkov na osnovi izročila, saj je celoten arhiv drugo vojno vihro izginil. Ed njimi velja omeniti pomoč društva ob katastrofalnih požarih. V letu 1910. leta v Radovljici in 1920. leta v tedru, opremljanje s prvo motor-brizgalno 1928. leta, sanitetom 1933. leta in gasilskim avtomobilem pozneje, ne nazadnje pa tudi evnine zrte iz vrst članstva med drugo svetovno vojno.

Po osvoboditvi so radovljški gasilsrazeni za varstvo pred požari skrili ob obnovo domovine. Nove težije društvenega dela so začrtali ustanovni skupščini 1948. leta. Embraznejše pozneje prelomnice v tem predstavlja izgradnjā požarnih bazenov 1951. leta v Vrbnjam in 1961. leta na Gorici in dve pozneje v Radovljici, nakup nove avtomobilske cisterne z brizgalno 1961. leta, postavitev orodjarne na novi požarnega bazena v Vrbnjah 1963. leta ter snovanje zamisli o izgradji novega gasilskega doma; žal zaradi pomanjkanja denarja in izdelanega zazidalnega nacrtja za novo Radovljico 1976. leta zgradili

na mestu podtega gasilskega stolpa ob domu le garaž za 1971. leta kupljeni orodni avto in novo gasilsko vozilo s cisterno za 3 tisoč litrov vode.



»Danes je GD Radovljica,« pripoveduje njegov predsednik Janez Reš iz Vrbnja, »sodobno opremljeno, saj ima poleg vozil s pripadajočo opremo tudi motorno brizgalno Rosenbauer, mehanično levest za reševanje do 21 metrov višine, električni generator, prikolico za gašenje s prahom, vrsto dihalnih aparatov ter drugo zaščitno in reševalno opremo, letos pa pričakuje novo 5000-litrsko avtomobilsko cisterno. Težavnost je le hranjenje opreme v tesnem in vlažnem orodišču starega gasilskega doma, kjer je strela že povsem dotrana. Dolgoletni problem je tudi slaba slisnost alarmne naprave na domu; to še toliko bolj, ker imamo nehnene težave z zagotavljanjem stalne prisotnosti hišnika doma, katerega trenutno sploh ni.«

V društvu je sedaj 84 članov, med katerimi je 36 pionirjev, mladink in mladincev; imajo samo okrog 20 operativnih članov, ki so povečani doma izven mesta. Kljub temu je društvo

Odimo pozorni na otroke v prometu!

Dolgoletne izkušnje in statistike kažejo, da je september, meseč, ki pričenja novo šolsko leto, najvarnejši čas za prometno varnost otrok. Zato republiški svet in občinske sleti za preventivo in vzgojo v tem prometu že vrsto let izvajajo akcijo »Varnost otrok in mladine v tem prometu ob začetku šolskega leta. V letošnjem letu je akcija skočila v jugoslovansko akcijo Varnost pešev in kolesarjev v prostoru.

Tudi v Kranju in drugih gorenjskih občinah bodo letos skušali čim več poskrbeti za prometno varnost najmlajših. Že od sredine avgusta miličniki ter občinske cestne in komunalne skupnosti skrbe za obnovitev in vertikalne signalizacije, posebno v okolici šol. Učenci prvega razreda osnovne šole in mali šolarji bodo okrog vrata privezali rumene stike, vse učenci pa bodo morali v labem vremenu, ko je zmanjšana vidljivost, nositi kresničke. Tudi volna namenjena za prevoz otrok bodo

V. Primožič

kot eden treh centrov radovljške občinske gasilske zveze, kakor naglaša njegov predsednik, vedno dobro pripravljeno za ukrepanje ob požarih. Razen v dobrini usposobljenosti članstva, ki jo preverjajo s stalno udeležbo na rednih vajah v raznih gasilskih tekmovanjih — lani so starejši člani celo zmagali na tekmovanju gorenjskih gasilcev, se prizadevno delo društva kaže v ugodenih požarnovarnostnih razmerah v njegovem okolišu. Le-ta se je po ustanovitvi GD Lancovo 1982. leta zožil na krajevno skupnost Radovljica, v kateri so poleg mesta še naselja Vrbnje, Goriča in Nova vas. Tod so imeli od zadnjega večjega požara 1969. leta na Gorici le požare na travnikih in smetiščih ter manjše požare v stanovanjih zaradi neprevidnosti povzročitev v igre otrok.

»Poleg skrbi za požarno varstvo stanovanjskih hiš, gospodarskih objektov in manjših obrtnih delavnic v požarnem okolišu je dolžnost našega društva,« nadaljuje sogovornik, »široko preventivno delovanje. Po eni strani gre za stalno usposabljanje članstva in pomoč pri usposabljanju pripadnikov gasilskih enot civilne zaščite iz krajevne skupnosti, po drugi strani pa za varnostno osveščanje prebivalstva prek predavanj in opremljaja gospodinje v ročnimi gasilnimi aparati — sedaj jih je po naseljih že prek 50, mentorstvo v šolskih krožkih in pridobivanje mladih v naši vrsti.«

Ko govorim o društvu delu, ne smem prezreti povezovanja z občinskimi gasilskimi društvami in občinskim gasilskim zvezam, predvsem jeseniško in tržiško, pa gasilci iz pobratene občine Buje v Istri. Zgledno je tudi naše sodelovanje z delovnimi, družbenopolitičnimi in družbenimi organizacijami v kraju in občini. Brez naše udeležbe si prav tako ni moč zamisliti mnogih akcij na področju SLO in družbenih samozračitev ter raznih prireditvev.«

Posebno obeležje so dali radovljški gasilci letošnjemu občinskemu praznemu s prireditvami ob 100-letnici društvenega delovanja. Pester spored prireditve je privabil množico obiskovalcev, v sklepni slovesnosti in paradi pa je sodelovalo okrog 400 gasilcev z Gorenjske in iz Hrvatske. Ob praznovanju, ki so ga izkoristili za prikaz reševanja z najmodnejšo gasilsko opremo, so številnim doslej osvojenim priznanjem dodali nove; društvo je prejelo priznanje Gasilske zveze Slovenije za posebne zasluge in plaketo občine Radovljica, 12 članov so odlikovali z republiškim gasilskim odlikovanjem, 7 gasilcev z občinskimi, 2 pa sta prejela medaljo občine Radovljica.

»Društvo čakajo v bodočju,« končuje pogovor Janez Reš, »še mnoge zahtevne naloge. Med najpomembnejšimi so pridobivanje večjega števila operativnih članov, spodbujanje izgradnje požarnih bazenov v večjih stanovanjskih naseljih in postavitev novega gasilskega doma z ustreznim orodiščem, za kar pa bo potrebna pomoč širše družbene skupnosti.«

Besedilo in slika: Stojan Saje

NESREČE

ZAPELJAL S CESTE

Bohinj — V četrtek zvečer se je na regionalni cesti Bled—Bohinj zgodila prometna nesreča zaradi nepričutne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila, 27-letni Branislav Jakopič iz Bleda je vozil iz Bleda proti Bohinju. Ko je pripeljal v Boh. Bistrica ga je pred betonarno v preglednem ovinku zanesel s ceste. Zapeljal je na nasip, nato pa po strmini navzdol in se na koncu prevrnil ter po strehi drsel po travniku. Pri tem je voznik padel z avtomobilom in se hudo poškodoval. Laže je bil poškodovan tudi sopotnik Bogdan Krek iz Bleda, manjšo poškodbo pa je pri padcu dobil tudi Miro Vrvec iz Bleda. Jakopič in Krek so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Reševanje s helikopterjem

Triglav — V soboto popoldne je planinec Alojz Zajc iz Trebnjega, star 33 let, doživel srčni infarkt. S Staničeve koče so ga s helikopterjem RSZN SR Slovenije prepeljali v jeseniško bolnišnico.

V. P.



Za večjo prometno varnost

Pričenja se novo šolsko leto

Učence, predvsem prvošolce, ki se niso uvaženi poti v šolo, je treba poučiti o nevarnostih, ki jih na tej poti čakajo. Zato priporočamo staršem kot otrokovim prvim vzgojiteljem, da jih prve dni spremijo v šolo in jim povedo, kakšnim prometnim nevarnostim bodo v bodoče izpostavljeni, na kaj morajo še posebno paziti, kdaj in kje lahko prečkajo cesto in kako naj se obnašajo na cesti, kjer ni pločnika ali zaznamovane prehoda čez cesto. Prav takšna dolžnost čaka tudi šolske vzgojitelje. Vzgojiteljem priporočamo, da se ob pričetku šole povežejo z miličniki njihovega varnostnega okoliša, da bodo prve dni nadzirali promet, ter prihod in odhod otrok v šolo in iz šole. Starše in otroke naj seznanijo z najvarnejšimi potmi in prometnimi načrtom šole. Učenci, ki se nimajo kolesarskega izpita, naj prihajajo v šolo peš, ostali pa morajo imeti brezhibna kolesa. Prvošolce naj opremijo z rumenimi ruticami in kresničkami, svojo dolžnost pa naj prično opravljati tudi pionirji prometniki, ki so letos opremljeni z novimi uniformami.

Prvi dnevi so za varnost učencev na cesti najbolj kritični. Zato se moramo vsi potruditi, da bodo učenci seznanjeni z nevarnostmi v prometu. Le tako jih bomo obvarovali pred prometnimi nezgodami in njihovimi posledicami.

Mrak



Prisilna izselitev edini izhod — Družba, naj bo še tako demokratična in humana, ima in mora imeti v zakonodaji določila, ki v sili razmer, ko odpovedo običajni načini reševanja problemov, dopuščajo tudi možnost prisilne izselitve. V petek dopoldan smo bili priča takšnemu primeru v Malem Naklu številka 4 A. Hiša, v kateri so stanovali Stojančka in Nadira Radončič ter njuni člani družine in uporabniki stanovanja, stoji na gradbišču bodoče gorenjske avtomobilske ceste in bi se slejko prej moral umakniti težki gradbeni mehanizaciji. Medtem ko so se z ostalimi stanovniki in lastniki hiš v Malem Naklu in Britofu, ki bodo prav tako porušene, našli skupni jezik, je bil v omenjenem primernu komite za urbanizem, komunalne in gradbene zadouve primoran izdati sklep o izselitvi. Ob prisotnosti predstavnikov komiteja, krajevne skupnosti Naklo, Domplana, izvajalca gradbenih del in miličkov so ga urešnili delavci SGPM Primorje, ki so po izselitvi hiš onospособili za bivanje. Zapis bi bil nepopoln, če ne bi omenili, da sta Radončičevi družini dobili v zameno za neprimerne prostore v Malem Naklu novi stanovanji na Zlatem polju. — C. Zaplotnik

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

PES LAJA

Res ni prijetno, če te sredi noči zdudi pasji lajež. Še huje je, če lajež ne poneha in ne moreš ponovno zaspasti. Prav to se je zgodilo Skofjeločanu in v zgodnjih jutrih urah je poklical na pomoč miličnike, da obračunajo s nezravnim psom, ki laja blizu pokopališča. Ker morajo miličniki poskrbeti tudi za nemoteno spajanje občanov, sta dva odšla na pot, da umirita psa. Ko sta prišla v bližino pokopališča, sta zasišla mačko, ki se je neusmiljeno drala in myjavila. Kako sta jo umirila ni znano.

PRETEPEN ŠOFER AVTOBUSA

Ne le, da potnik ni hotel plačati vozovnice, ob izstopu je še pretepel šofera in ga poškodoval. Tako da je moral ta poiskati zdravniško pomoč. Za nesramnem in pretepačem se poizvedujejo.

PES V KURNIKU

Jeseničan je prišel na postajo milice in povedal, dă je v kurniku njegovega zeta skočil pes. Zadavil je osem kokši nesnič, njega, ki pa je hotel posredovati, je ugriznil v nogu. Pred zakonom bo pes zagovarjal njegova lastnica.

POŠTENJAK

Pa naj še kdo pravi, da ni poštenjak. Pred dnevi je občan v kolodvorski restavraciji našel precej denarja. To je brez oklevanja sporočil na postajo milice, kjer so ga shranili. Ni pa znano, če je po pogrešeni denar lastnik že prišel.

Padel s skale

Krvavec — V soboto popoldne je 22-letni Janez Žnidar iz Zg. Brnika plezal v skalnatih stenah Ranča, blizu spodnje postaje žičnice Krvavec. Na visini osmih metrov se mu je odlučila skala in padel je v strugo potoka Reke. Pri padcu se je hudo poškodoval. Odpeljali so ga na polikliniko v Ljubljano.

V. Primožič

Elektrika pobila živino

Zminec — V soboto zvečer je pri kmetu Ivanu Omanu v Zmincu poginilo šest krav, telica — breja in manjša telica. Vzrok za nesrečo je bil krake stik na stikalni električnega mlina za govejo krmo. Ob kratkem stiku je elektrika stekla po napajalniku do govedi in le tiste, ki so bile privezane s plastičnimi trakovi, niso poškodovane. Gmotne škode je za približno 500.000 dinarjev. V. P.



Golnik — V četrtek dopoldne je eksplodiralo v stanovanjskem bloku na Golniku. Do eksplozije je prišlo v stanovanju Jožeta Pišlara v prvem nastropu. Po eksploziji je zgorelo in v požaru je zgorel 51-letni Jože Pišler. Ko so prišli poklicni gasilci iz Kranja so našli v sobi 10-kilogramsko plinsko jeklenko, ki je bila odrivita. Kasneje sta žena Marija in hčerka Zvonka povedali, da so jeklenko imeli na zalogi in so jo hranili v katu sobe. Polet uničenega Pišlarevega stanovanja je poškodovan tudi deset drugih stanovanj v bloku ter stopnišče. Skodno ocenjujejo na 5.000.000 din. Stanovalc, ki inačica poškodovana stanovanja so začasno preselili v samski dom. — V. Primožič. Foto: C. Zaplotnik

Pred svetovnim prvenstvom v kolesarstvu

Dobro pripravljeni za najpomembnejši nastop

S sklepni priprav v Preddvoru je včeraj odpotovala na svetovno kolesarsko prvenstvo v Švico jugoslovanska reprezentanca — Bojan Ropret, Marko Cuderman (Sava), Bruno Bulić (Siporex Pula), Primož Čerin (Rog), Jure Pavlič (V. P. Maribor) in Janez Lampič (V. P. Kranj).

Preddvor — Jugoslovanski kolesarji so se pričeli na letosnji najpomembnejši nastop, na svetovno prvenstvo ob Bodenskem jezeru v Švici pripravljati v začetku avgusta, ko so se za deset dni zbrali v Poreču. Sredi avgusta so nastopili na dveh dirkah v sosednji Italiji, kjer so reprezentanti se zadnjic prav svetovnim prvenstvom preverili pripravnost v močni mednarodni konkurenči. Izkazala sta se letos najboljša jugoslovanska kolesarja — Čerin z drugim in četrtnim mestom in Ropret s tretjim mestom na eni od dirk. Na sklepne priprave v Preddvoru pa je zvezni kapetan Franc Hvasti poklical deveterico kolesarjev. Vsi, razen Borovičanina, so se povabilu tudi odzvali. V čvanjih dneh, od 18. do 29. avgusta, so prekolesarili okrog 1300 kilometrov. Trenirali so po stiri osem ur dnevno, predvsem hitrost in ekipno vožnjo, ki bo na svetovnem prvenstvu tudi glavni cilj naših kolesarjev.

Sestlanska reprezentanca — trije Gorenčci Bojan Ropret, Marko Cuderman, Janez Lampič ter Primož Čerin iz Ljubljane, Bruno Bulić iz Pule in vojak Jure Pavlič — so v ponedeljek iz Preddvora odpotovali na prizorišče tekmovanja v Švico. Jutri, v sredo, bo ekipa nastopila v vožnji na sto kilometrov, v soboto, 3. septembra, pa bo še dirka posameznikov. Jugoslovanski kolesarji, ki so se pred pomembnimi nastopi pogosto »kalili« v Preddvoru, v zadnjih treh letih s svojo vožnjo niso nikdar razočarali. Na olimpijskih igrah v Moskvi so bili osmi, predlani na svetovnem prvenstvu v Pragi deseti in lani v Angliji zopet osmi. In kako bo letos?



Bojan Ropret: »Na svetovnem prvenstvu bo najmanj 15 reprezen-



Janez Lampič: »V enoti, kjer služim vojaški rok, so mi omogočili redno treniranje, tako da sem na skup-

Uspešen nastop Leščanov

Gradec — Na velikem mednarodnem tekmovanju v padalskih skokih je med 32 ekipami iz 14 držav nastopila tudi jugoslovanska reprezentanca, za katero so tokrat tekmovali le padaleci Alpskega letalskega centra iz Lesc. Čeprav niso ponovili uspeha Dušana Intiharja pred nekaj leti, so dosegli več odličnih rezultatov. Darčko Svetina je bil v močni konkurenči tretji v skokih na cilj. Po končanem osmennem skoku je delil drugo mesto s Francem Bessettejem. V drugem izložilnem skoku je Svetina zgrešil cilj le za en centimeter, medtem ko je bil njegov nasprotnik nezmotljiv. V skupinskih skokih na cilj je bila jugoslovanska ekipa — Branko Mirt, Darko Svetina, Dušan Intihar in Bogdan Jug — tretja za Češkoslovaško in Zvezno republiko Nemčijo. V 32 skokih so leški padalci zgrešili cilj le za 78 centimetrov. V skupni razvrstvi je bil od naših najboljši Bogdan Jug na 12. mestu. Leški padalci se bodo od 2. do 4. septembra udeležili mednarodnega tekmovanja v skokih na cilj v Celovcu.

Rezultati — posamični skoki na cilj: 1. Schappanes (Avstrija), * Svetina 0.07, 23. Mirt 0.20, 32. B. Jug 0.25, **. Intihar (vsi Jugoslavija) 0.26; **skupinski skoki na cilj:** 1. ČSSR 0.52, 2. ZRN 0.76, 3. Jugoslavija 0.78; **figurativni skoki:** 1. Ziegfried (ZRN) 20.56, 20. B. Jug 26.69, 22. Intihar 26.79, 29. Mirt 27.53, 52. Svetina 32.92; **skupna razvrstitev:** 1. Ziegfried (ZRN) 17, 12. Jug 1241, 14. Mirt 1325, 19. Intihar 1545, 40. Svetina 3640. M. Hudovernik

nih pripravah hitro ujel korak z ostalimi. Manjka mi le nekaj težkih dirk, kakršna je bila, denimo, dirka po Jugoslaviji. Le na takih tekmah spoznaš, koliko veljaš in kako si pripravljen. Zadovoljen bi bil, če bi v vožnji posameznikov pripeljal v cilj s prvo skupino kolesarjev. Za kaj več pa sta sposobna edinole Ropret in Čerin.«



Primož Čerin: »Trenin v Preddvoru je bil najtežji, odkar sem v reprezentanci. Če sodim po pripravah, potem bi morali v ekipni vožnji dosegči tudi dober rezultat. Naš cilj je, da bi doslej uspešno sezono tudi tako sklenili. V Švici bom vozil le za ekipo, ker menim, da se je treba za dirko posameznikov dodatno pripraviti. Nobenega smisla pa nima, da le štarš...«

C. Zaplotnik

Zbornik ob jubileju

Radovljica — Domači plavalni klub je ob jubileju izdal zbornik z naslovom »50 let plavnega športa v Radovljici«, v katerem zavzema osrednje mesto zapis Mirana Kende o razvoju plavnega športa v mestu od začetka do danes. V zapisu je avtor spremno vpletel tudi poročanje predvojnega dnevnika Jutro o otvoritvenih svečanostih ob novozgrajenem kopališču v Radovljici in prvih plavalnih tekmah ter bogato slikovno gradivo. Ne manjka tudi podatkov o doseglih plavalcev in delu plavnih delavcev. Zbornik so uredili nekdanji in sedanji plavali delavci. V 700 izvodih ga je natisnila Knjigovezница in tiskarna Radovljica, za obliko pa je poskrbel dolgoletni član kluba Marko Smrekar.

Pokal Staneta Perca v Umag

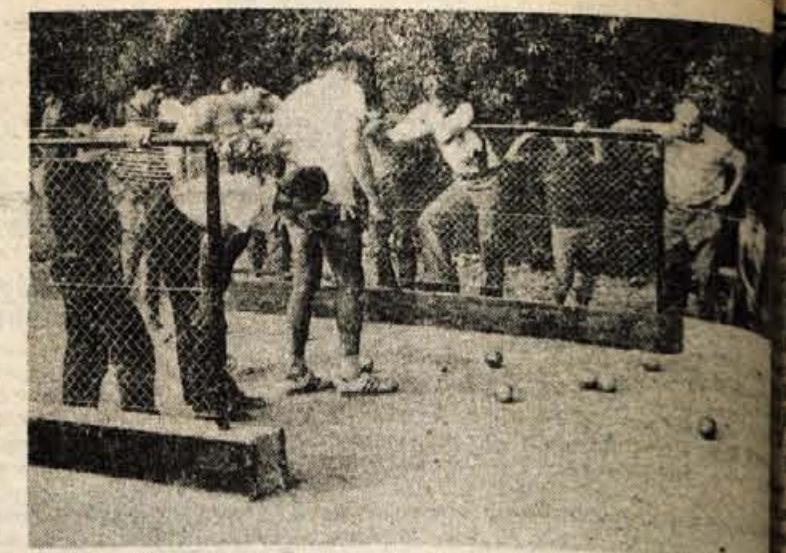
Lesce — Pod pokroviteljstvom krajevne organizacije ZZB NOV Radovljica je nogometni klub Lesce priredil turnir za pokal Staneta Perca, na katerem so poleg domaćinov igrale še ekipa Sava iz Kranja, Odranci in Umag. V prvi tekmi so domaćini izgubili z nogometnimi Umaga z 0:4, v drugem srečanju pa je kranjska Sava še po strešjanju enajstmetrov ugnala nogometnike iz Odrancev. V tekmi za tretje mesto so Lesčani zasluzeno premagali igralce iz Odrancev s 5:2, v srečanju za prvo mesto pa nogometniki Umaga visoko (7:0) ekipo Save. Pokal Staneta Perca je osvojila enajsterica iz Umaga, pokal za najboljšega strelnega turnirja — podelila ga je mladinska organizacija iz Lese — pa je prejel član zmagovalne ekipke Lučo Zukinja.

R. Antolin

Teniško tekmovanje na novih igriščih

Bled — 52 igralcev tenisa iz različnih krajev, med njimi tudi nekaj turistov se je udeležilo teniškega tekmovanja za pokal Bleda, ki ga je na novih igriščih ob regatnem centru v Zaki pripravilo Hotelsko turistično podjetje. Odlična udeležba le potrjuje, da je Bled takšna igrišča vsekakor potreboval. Z njimi bodo obogatili poletno turistično ponudbo in povrnili Bledu sloves teniškega središča. Na turnirju je zmagal Kranjčan Starman, ki je v finalu premagal Jesenicana Gaserja. V borbi za tretje mesto je Kranjčan Vengust ugnal Mariborčana Ravnika. Zaradi velikega zanimanja za tenis se je Hotelsko turistično podjetje odločilo, da podoben turnir pripravi še 24. septembra.

J. Rabic



Z udarniškim delom do kegljišča — V petek, 26. avgusta, so na Kranju krajani slovensko odprli novo dvostenzo balinišče. V tem zgrajeno z udarniškim delom. Zgled so Orehočani in Drulovci, ki imata zraven tudi malo bife, je zgrajeno in obisk že v prvih dneh velik. Zagotovo bo prav balinišče postal ena zelo močnih rez-

Šport združuje

Orehk pri Kranju — Tako, kot je pa zadnja leta oživeljelo športno življenje na Orehku in v Drulovki pri Kranju, krajani ne pomnijo. Vse se je začelo z novo šolo, ki je dobila tudi lepo telovadnico in potem igrišče za košarko in rokomet pri šoli, lani pa še novo nogometno igrišče ob Savi. Pred dnevi, ob krajevnem prazniku, pa so na Orehku odkrili novo dvostenzo balinišče, zgrajeno povsem z udarniškim delom.

Kot pove predsednik Športnega društva »Zarica« v krajevni skupnosti Orehk-Drulovka Marko Oblak, so zelo delovni. Zato so pritegnili tudi toliko mladih. Nogometni klub ima dve ekipi, mladinsko in pionirske. Člansko vodi Srdjan Ocepek, pionirske pa Stojan Humar. Obe ekipi tekmujeta v občinski nogometni ligi.

Veliko je vredno novo nogometno igrišče. Izredno lepo je urejeno, v čudovitem okolju ob Savi. Zdaj so postavili še uto za garderobe. Veseli so, da so pridobili toliko pionirjev. Mlajše pionirje, do 4. razreda, so vse obleklki v drese. Pa tudi dobro so se že odrezali: v ligi podružničnih šol v občini letos spomladis so bili tretji.

Tekmovalna ekipa nogometnega kluba pa sodeluje na vseh rekreacijskih tekmovanjih oziroma turnirjih. Zanje je redno organizirana vadba na igrišču malega nogometa pri šoli ali na igrišču ob Savi.

Z novim baliniščem na Orehku bo zaživel baliniščna sekacija, ki je sedaj morala iskat prostor za treninge drugod.

Tudi kegljači so prizadevni. V krajevni skupnosti jih je kar lepo število, ki redno vadijo in tekmujejo. Za vsak krajevni praznik se pomerijo moške in ženske ekipi.

Zivahnio je vedno tudi pri namiznem tenisu, za katerega je organizirana vadba v telovadnici šole. Kar v treh kategorijah so porazdeljeni: pionirji, mladinci in člani.

Najbolj veselo pa je pozimi na snegu. Vsako leto je organiziran tekaški tečaj, saj imajo krajani Orehka in Drulovke izredno lepe možnosti tekanja smučeh po Sorškem polju. Vsako zimo pa se krajani pomerijo tudi v slalomu in veleslalomu. Letos se ga je udeležilo že okrog 150 kranjanov.

Tudi z odbokjo se rekreirajo krajani Orehka in Drulovke. Tekmovalna ekipa redno vadi na igrišču ob šoli.

Eden od sportov, ki je menda že najdlje živ v tej krajevni skupnosti, pa je šah. Vsako leto prirejajo tekmovanja v šoli. Rezultati so odlični in nekaj pionirjev se je v šahu pomerilo tudi na republiških tekmovanjih.



Marko Oblak, predsednik Športnega društva »Zarica« v krajevni skupnosti Orehk-Drulovka: »Občimo, le še dobre ekipi morajo viti skupaj.«

Niso pa pozabili tudi na kreacijo starejših. Ženske vsak četrtek v solski tekmovanosti pravijo, da bodo redno popestrile še z aerobiko. Dobivajo ob petkih, prav tako skupaj telovadnici, pri odbokju.

Imajo pa navdušeni skupnosti Orehka in Drulovke, ki se vrsto želja. Morda bo zraslo ob Savi tenisko. In vse objekte, ki jih imajo uporabili tako, da se bo šport na njih, prav predsednik Marko Oblak. Kvalitet za odbokjo, kegljanje in tako spraviti skupaj, pa za slednjo, kaže, da ne bo kaj, da je navdušena. Slednjo, kaže, da ne bo kaj postalo. Besedilo in slike: D. Dolenc

K nogometnemu igrišču — Lani so mladi Orehka in Drulovke, ki so gali tudi njihovi prijatelji in drugih koncu Kranja uredili nogometno igrišče. Pred kratkim pa so člani kluba tu postavili tako garderobe. Preuredili so gradbene ute, ki jo je kakovost kupila za gradnjo novih šoli. Prekrili so jo, preuredili popravili in že služi svojemu. Tudi to delo je bilo z udarniškim delom.



TRIGLAV KONFEKCija p. o.
Kranj
Savska cesta 34

objavlja prosta dela in naloge

SIVANJE ŽENSKE KONFEKCije

Prijavijo se lahko kandidati, ki so z rednim izobraževanjem pridobili poklic ţivilje (IV. zahtevnostna stopnja) ali priučene ţivilje z 2 leti delovnih izkušenj.

Poskusno delo za objavljenia dela in naloge je določeno v trajanju 3 mesecev.

Prijave sprejemamo na gornji naslov 8 dni po objavi. Izbrani kandidati bodo o izidu izbora obveščeni najkasneje v 30 dneh po vladnosti objave.

Živahno na Rudnem polju



Kranjski šestnajstniki in sestnajstnice (mladi kmetje in dečki) se tudi letos na Pokljuki udeležujejo vojaškega usposabljanja, ga predvideva zakon o LO in DS mladino, ki ne obiskuje srednjih šol. Tokrat so na osemnajstdnevem usposabljanju mladinke in ladični rojeni leta 1967. Usposabljanje na Pokljuki poteka od avgusta do 3. septembra.

**Sava Kranj**

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov n. o. sol. o.

Kadrovska sektor DO objavlja naslednje proste delovne naloge:

a) v splošnem sektorju**ADMINISTRATIVNA TEHNIČNA OPRAVILA V ZVEZI S SKLICEVANJEM SESTANKOV DPO****Pogoji:**

- administrativni tehnik s 3 leti delovnih izkušenj,
- primerno znanje strojepisja in stenografije.

b) v kadrovskem sektorju**REŠEVANJE STANOVAJNSKE PROBLEMATIKE****Pogoji:**

- socialni delavec ali inženir organizacije dela, kadrovske smeri s 3 leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok.

c) v sektorju za organizacijo proizvodnje**PLANIRANJE PROIZVODNJE za področje izdelave cevi****Pogoji:**

- inženir organizacije dela ali inženir gumarske tehnologije s 3 leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok.

OBLIKOVANJE PRETKA MATERIALA**Pogoji:**

- inženir organizacije dela ali strojni inženir s 3 leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok.

d) v tozdu Tovarna Avtopnevmatike Sava-Semperit**STRUŽENJE ZAHTEVNIN IN SPECIALNIH STROJNIH DELOV****Pogoji:**

- strugar z 2 letoma ustreznih delovnih izkušenj,
- 2 mesečno poskusno delo.

STROJNA VZDRŽEVALNA DELA**Pogoji:**

- strojni ključavničar s 6 meseci ustreznih delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,
- 2 mesečno poskusno delo.

Delo je v treh izmenah.

MAZANJE STROJEV**Pogoji:**

- nepopolna šola kovinske smeri ali zaključena osnovna šola,
- 2 mesečno poskusno delo.

Delo je v prvi izmeni.

e) v tozdu VZDRŽEVANJE**STROJNA VZDRŽEVALNA DELA****Pogoji:**

- strojni ključavničar s 6 meseci ustreznih delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok,
- 2 mesečno poskusno delo.

Delo je v treh izmenah.

Drugi pogoji:

- primerne psihološke lastnosti in zdravstvene sposobnosti.

Nastop dela možen takoj ali po dogovoru.

Za vse objavljene delovne naloge se sklene delovno razmerje za nedoločen čas.

Pismene prijave sprejema kadrovski sektor, oddelek za kadrovanje, 64000 Kranj, Škoftjeloška 6 v roku 8 dni od dneva objave.

Trgovska in gostinska
DO ŽIVILA KRANJ n. sol. o.
Naklo 252

TOZD Veleprodaja Kranj n. sol. o., Naklo 252, razpisuje na podlagi 8. člena zakona o prometu z nepremičninami (Ur. list SRS, št. 19/76) in sklepa 11. seje delavskega sveta TOZD z dne 5. 7. 1983

javno dražboza prodajo poslovne stavbe (pražarne) v Naklem z bruto gradbeno površino 180,48 m² in pripadajočega stavbnega zemljišča v izmeri 241,00 m², parc. 61/4, vl. 337, k. o. Naklo, pod naslednjimi pogoji:

- izklicna cena je 528.565,00 din.

- udeleženci javne dražbe morajo pred pričetkom dražbe položiti varščino v višini 100.000,00 din in sicer s plačilom na žiro račun TOZD Veleprodaja Kranj, št. 51500-601-15762 pri SDK Kranj,
- udeležencu, ki uspe na dražbi, se varščina vračuna v ceno, ostalim pa se varščina vrne v 15 dneh po dražbi brez obresti,
- varščina zapade v korist prodajalca, če kupec odstopi od ponudbe, potem ko je uspel na dražbi,
- kupec je dolžan plačati izklicno ceno za poslovno stavbo in pripadajoče zemljišče ob podpisu pogodbe. Pogodba bo podpisana v 15 dneh po opravljeni dražbi,
- prometni davek in stroške ocenitve nosi kupec,
- zemljiško-knjižno stanje uredi kupec na lastne stroške.

Pod enakimi pogoji imajo prednost tisti udeleženci dražbe, ki zagotavljajo prodajalcu brezplačno uporabo poslovne stavbe, za dobo 5 let, šteto od naslednjega meseca po opravljeni dražbi in ki zagotovijo enakovredno zemljišče z enako ali večjo površino.

Javna dražba se bo opravila dne 16. 9. 1983 s pričetkom ob 9. uri in sicer v prostorih prodajalca v Naklem 252, 1. nadstropje. Ogled stavbe je možen v dneh 12. in 13. 9. 1983 v času med 8. in 10. uro, s tem, da ogled predhodno najavite investicijski službi prodajalca v Naklem 252, telefon: 47-260.

S podrobnejšimi pogoji se interesenti lahko seznanijo v že navedeni investicijski službi.

MALI OGLASI, OBVESTILA, OGLASI, OBJAVE

Tovarna obutve PEŠKO
n. sol. o. TRŽIČ

TOZD nakup in prodaja na debelo KOMERCIALA n. sol. o. Tržič objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja dela in naloge

VODENJE REFERENTA ROCKPORT

Pogoji za sprejem:

- dipl. ekonomist in eno leto delovnih izkušenj na področju nalog izvoza
- ekonomist in tri leta delovnih izkušenj na področju nalog izvoza,
- aktivno znanje angleškega jezika,
- pogoji za opravljanje zunanje trgovinskih poslov po veljavnih predpisih,
- seminarji o novostih na področju zunanje trgovinskega in deviznega poslovanja.

Posebne zahteve:

- sposobnost sodelovanja in organiziranja,
- sposobnost logičnega mišljenja,
- samostojnost pri delu,
- iniciativnost.

Poskusno delo 3 mesecev.

Kandidati naj oddajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh po objavi v kadrovski oddelek tovarne.

MALI

OGLASI tel.: 27

PRODAM

KLAVIRSKO HARMONIJO
120-basno, četrči uglašeno
prodam. Telefon 064-75-44
Prodam več plemenitskih
fon 064-60-956Prodam rabljen PRAJNIT
renje. Kranj. Trojtarjeva 17Ugodno prodam novo POG
dnevno sobo, lahko po delu
tudi za samsko sobo,
064-62-588Prodam 20 do 130 kg živ
č. Možna dostava na dom
Log 9, Škofja LokaProdam 12 BARSKIH S
MOTOR za čoln, brezhiber
18 KM. Telefon 24-685 od 7
20. do 22. ureProdam KINOPROJEKTOR
in KAMERO. Naslov v
delku.Prodam trajnožarečo PE
busch in 6 kW termopeč
PEČ. Telefon 064-26-855Prodam 280 kg LEPILA
plošče, brejo TELICO, po
mesečev) in hrastove
Žerjavka 9, Trboje, KranjProdam otroški športni
Rozman, Križnarjeva pot 2Prodam 700 kosov streč
vinkovič. Strahinj 24, NakloProdam črnobel TELEFON
leta. Demšar, Deteljica 17, NakloProdam uokvirjen GO
krajina 80 x 30 cm. Telefon 064-62-588Prodam LEPILO za lumen
BETONSKO ŽELEZO 10 m
PESEK in MIVKO. Telefon 064-26-855Ugodno prodam dobro
SEDEŽNO GARNITURO
158, tel. 40-524Prodam globok OTROŠKI
modre barve. Podrekur, Kranj

Prodam mlado KOZO, Žirovica

Prodam PRASICE za
dvobrazni traktorski PL
vodje 3, 61211 Šmartno pod
roProdam 1 leto stare KO
ce in KOKOŠI za zakol, NakloUgodno prodam AKVARI
deli, rastlinami in ribami
vo, Gradnikova 123, RadeProdam otroško POST
gjem. Informacije po tel.
dopoljanMajhnega leta in pol s
tega PSICKA mesanc
utico z dvema prostoroma
telju živali. Naklo, tel. 47-40Prodam dvižna balkon
VRATA. Telefon 064-75-784Prodam OTROŠKO KOL
Jožica Goreta, Brezje 69/AProdam GRADBENO Z
ZASTAVO 750 po delu. S
82-861, int. 26 dopoldanProdam CIRKULAR 14
Telefon 81-608Ugodno prodam SEDEŽ
TURO z mizo, vse dobre
informacije vsak dan po 18.
ca, Gradnikova 131, stanovanjeProdam PSIČKO-KOL
NJEL, črne barve, z redovno
6 tednov. Telefon 50-137Prodam enoletne južne
SERE, ohranjeno trajno
PEČ, električni kamin -
Rozman Sodja, Jelovška 20
BistricaProdam 230-litrski PU
Puhar, c. Jake Platiša 3, Kranj
kopališču)Prodam 9 mesecev živ
Beginje 97Prodam PSIČKA, nemška
starega 7 tednov. Vodnik, ob
naselje 23, Škofja Loka, tel. 064-62-588

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM

BLED

Prešernova 32

Na podlagi 128. člena statuta SŠGT Bled
svet šole razpisuje dela in nalogeINDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA —
DIREKTORJA

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih pogojev izpoljuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo,
- da ima pedagoško izobrazbo ter najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Srednja šola za gostinstvo in turizem Bled, Prešernova 32 z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi sveta šole.

SAMOUPRAVNA STANOVAJSKA SKUPNOST
OBČINE KRAJN

Objavlja zbiranje ponudb za oddajo poslovnega prostora v Kranju, Trubarjev trg 10 v najem.

Površina poslovnega prostora znaša 74,30 m² in se nahaja v pritličju stanovanjskega objekta. Poslovni prostor je predviden za storitveno obrt (urarji, zlatarji, šivilje) ali gostinske prostore z omejenim delovnim časom.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe v zaprti kuverti z oznako »Ponudba za najem poslovnega prostora« v 15 dneh po objavi v časopisu Glas na naslov: DO Domplan, Cesta JLA 14, Kranj. Ponudba naj vsebuje natančnejši opis dejavnosti in ponudeno višino mesečne najemnine.

Odpiranje ponudb bo 14. 9. 1983 ob 15. uri v prostorih DO Domplan Kranj, JLA 14 (Velika sejna soba).

Podrobnejše informacije daje pravna služba DO Domplan Kranj.

TRIGLAV KONFERENCI
p. o.
KRAJN
Savska 34

objavlja razpis za

STIPENDIJ ZA PRO
TEKSTILNEGA
KONFEKCIJONARJA
IV. ZAHTEVNOSTNO
STOPNJO (ŠIVLJA)Kandidati za sklenitev
drovskih stipendij na
ložijo izpolnjen obrazec
zahtevak za uveljavitev
cialnovarstvenih pro
trdi o vpisu v sole
ne šolsko spriceno
15. 9. 1983 na gornji

prodam priklico SIP 17 Šempeter, Janez, Zalog 8, p. Golnik.

prodam PEĆ tobi, širina 50 cm, na gorivo. Majda Boben, Radovljica, Široki 19, tel. 75-953 8541

prodam OTROŠKO KOLO, močne konstrukcije, od 5 do 10 let. Breg 3, (popoldan) 8542

prodam globok OTROŠKI VOZIČEK Barbara Stros, tel. 26-261, int. 26

prodam PREVIJALNO MIZO s preklopki, primerno za previjanje in košnico otrok. Tatjana Hribar, Vidmarjeva 1A, Kranj 8544

prodam PLETILNI STROJ singer — matik 1200. Mirko Knafelj, Brezje 33, Žirovica 8572

prodam mlado težko KRAVO simenovo. Korenčan, Podbrezeje 17 8573

OZILA

prodam ZASTAVO 750, letnik 1976. Šenčur, Partizanska 23

godno prodam FIAT 126-P, letnik 8310

Grenc 4, Škofja Loka 8454

prodam odlično ohranjen CITROEN

super 1.3. Kličite po tel. 24-685 od

do 21. ure 8546

prodam VW GOLF original nemški.

Informacije po tel. 061-74-971 8547

prodam tovorno PRIKOLICO za

vozni avto. Matija Kapler, Planina 60,

Ogled ves dan 8548

prodam dobro ohranjen MOPED au-

tomatic. Črče, Smledniška 20, Kranj

8549

prodam ZASTAVO 750, letnik 1974.

Šenčur 1. Naklo 8550

prodam R-4, letnik 1977, potreben

za popravila. Telefon 22-298

8551

prodam ZASTAVO 101, letnik 1977.

Grilc, Črnivec 10/A, Brezje 8552

ZASTAVO 750 lux, letnik 1972, brez-

vozne, registrirano do julija 1984, pro-

mo. Telefon 25-920 popoldan 8553

prodam ZASTAVO 750, letnik 1976

prevoženih 28.000 km, odljubljeno.

Heberl, Selo 56, Bled 8554

prodam ŠKODO 105 L, letnik 1978,

200 km, za 18 SM. Ljubo Brezovnik,

Šentilj 13, Bled 8555

godno prodam APN-4. Bitenc, Breg

8556

prodam MENJALNIK za ŠKODO

1. Zupan, Lancovo 7, Radovljica

8557

prodam ZASTAVO 101, letnik 1976.

Še Erzen, Lancovo 20, Radovljica

8558

ORT ESCORT, letnik 1971, in no-

več blatnika za Z-1300 prodam. Ni-

Jurčič, Križe 14 pri Tržiču (bivša

česnica) 8559

prodam AMI 8, letnik 1976.

200 km, registriran do avgusta 1984.

Triglavská 14, Radovljica 8560

TANOVANJA

Mlad fant isče SOBO v Škofji Loki v okolici. Možna pomoč v gospodinjskih poslojih. Naslov v oglašnem oddelku. 8365

Zamenjam enosobno družbeno STA-

VANJE na Zlatem polju za večje.

Pod sifro: Nagrada ali po tel. 23-733 od 15. do 17. ure 8561

Bližu tekstilne sole oddam SOBO študentkam. Naslov v oglašnem oddelku. 8562

V najem vzamem SOBO ali GARSO-NJERO s preskrbljenim ogrevanjem, v Kranju. Telefon 23-811 vsako popoldne 8563

Zemenjam trisobno komfortno STANOVANJE v Škofji Loki za HIŠO v III. fazi, najraje v Škofji Loki. Ponudbe po tel. 064-81-225 po 16. uri 8564

Kupim dvosobno STANOVANJE ali dvosobno s kabinetom v Kranju ali bližnjih okolici. Ponudbe po tel. 28-367 8565

POSESTI

GARAŽO vzamem v najem. Najraje v okolici vodovodnega stolpa. Telefon 22-419 8374

Najboljšemu ponudniku prodamo novo stanovanjsko HIŠO blizu Ljubljane. Naslov v oglašnem oddelku. 8379

Tako kupim gradbeno PARCFLO z vso potrebnim dokumentacijo, oddaljeno od Kranja največ 10 km. Informacije po tel. 25-764 ali naslov: Drago Gajic, Šorljeva 25, Kranj 8566

ZAPOSLITVE

Zaposlim DELAVCA v ključavniciški stroki z znanjem varenja. Repovž, Strahinj 34, tel. 47-409 8383

FRIZERSKO pomočnico (dobro moč) z nekaj prakse tako sprejemem. FRIZERSKI SALON PIRC Slavka, Kranj, Cankarjeva 8 8385

Tako zaposlim KV MIZARJA in delavca za priučitev del pri sestavi furnirja. MIZARSTVO ŠENK, Britof 23, Kranj, tel. 22-614 8567

OBVESTILA

Prevzemam vse vrste ROČNIH IZ-KOPOV (kanalov, temeljev, greznic). Gojko Kovačević, Škofjeloška 8/A, Kranj 8568

IZGUBLJENO

Prosim poštenega najditelja ZA-PESTNICE, ki sem jo izgubila v četrtek, 25.8. 1983 na relaciji Škofja Loka—Podlubnik, da mi jo proti nagradi vrne. Telefon 60-093 dopoldan, 62-445 popoldan

OSTALO

Iščem POLAGALCA TLAKOV in ostalih del v hiši. Sp. Duplje 24/A 8570

Preklicujem besede, ki sem jih izrekla Frančiški Rizvanovič, Selca 114, zoper njene matere. Marjeta Anžič, Selca 88 8571



ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki ste našo mamo

MARIJO PERNE

spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in se od nje poslovili. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, zdravniku dr. Bajžlu, ki jo je zdravil, pevcem in duhovniku za opravljen pogrebni obred.

VSI NJENI
Kranj, 24. avgusta 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

ANGELE VIDMAR

se iskreno zahvaljujemo sosednikom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, cvetje, vence ter spremstvo na zadnji poti. Prav posebno pa se zahvaljujemo Mariji Šenkovi za njeno skrb in pozornost v bolezni. Zahvaljujemo se tudi kolektivu tovarne IBI za podarjena venca, govornikom Antonu Jeraju in tov. Alozu Ažmanu za lepe besede ob odprtju groba. Posebno pa se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcom Društva upokojencev Britof-Predoslje za lepe žalostinke.

ZALUJOČI VSI NJENI
Britof, Šenčur, Amerika, 23. avgusta 1983

ŠOLSKI CENTER ZA BLAGOVNI PROMET KRAJN

Zupančičeva 22
Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

UČITELJA FIZIKE
IN MATEMATIKE
(profesor)
za določen čas (v času nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu) od 1. 9. 1983 do 1. 2. 1984

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, sestre, tete

MARIJE PUSTOVRH roj. BENEDIK

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, darovali cvetje in vence. Iskrena hvala dr. Bajžlu za lajšanje bolečin, pevcom in g. kaplanu za opravljen obred.

VSEM SE ENKRAT HVALA!

VSI NJENI

V SPOMIN

Že eno leto v grobu spiš, a v naših srčih še živis, ne mine ura, dan, ne noč, povsod si z nami ti navzoč.

JANEZA VALJAVCA

z Brezij

Vsem, ki ste ga imeli radi, se ga spominjate in obiskujete njegov prenati grob in prinašate cvetje in prižigate svečke, naša iskrena hvala.

VSI NJEGOVI
Brezje, 1. septembra 1983

ZAHVAJA

Ob boleči izgubi dragega moža

ALOJZA HAFNARJA

Vrbanovega

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala Rotovim za vso pomoč, zdravniku dr. Janezu Bajžlu za zdravljenje in osebju Bolnišnice Golnik. Zahvaljujemo se pevcom in g. kaplanu za lepo opravljen pogreb.

VSEM IN VSAKEMU POSEBEJ ISKRENA HVALA!
ŽALUJOČA ŽENA MARA IN DRUGO SORODSTVO

Bitnje, 22. avgusta 1983

Obrtno združenje občine Kranj, Društvo obrtnikov občine Kranj, Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske,

sporočamo žalostno vest, da je umrl

Franc Grašič — Blažun

Iz Kranja

(predsednik Obrtnega združenja Kranj, podpredsednik Društva obrtnikov občine Kranj, predsednik UO sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske)

Pogreb bo v sredo, 31. avgusta 1983, ob 17. uri na pokopališču v Kranju.

Kranj, 29. avgusta 1983

ŽIV-ŽAV pa tak!

Saj veste kakšen je čebelji panj. No, takšno je bilo v soboto celo Stražice. Vrelo in bučalo je kot in panju.

Saj tudi nič čudnega. Koliko avtomobilov je pridrlo z vseh strani, avtobusov, da so stražički redarji imeli kaj delati! Iz Ljubljane je štirikrat

pripeljal in odpeljal krpan. In potem avtobusi iz Novega mesta, Maribora in še od kod. Vse je drlo proti Šempetu. In kako so hiteli ta mali. Prav nič jih ni bilo treba priganjati. Kaj veš, koliko boš zamudil, če ne boš pospešil korak ...



V Šempetu pod Šmarjetno je bil v soboto vroč dan. Pravijo, da je prišlo na Andrejevo prireditve blizu dvanajst tisoč otrok in staršev. Zagotovo bo držalo, saj je bila dobesedno glava pri glavi. — Foto: D. Dolenc



Sotor, na katerem se je belil velik napis MAMI, IZGUBIL SEM SE, je bil ves čas oblegan. Nič čudnega pri taki gneči.



Program je bil pester, živ, nepretrgan in Andrej Sifrer je imel polne roke kot organizator, kot pevec, povozalec programa, iskalet očkov in še kaj ...

Pod Šempetrom so čakale že prve stojnice. Mimo sladke pene ni mogel nihče. Sploh pa ne mimo palačink. Največjih palačink na svetu, ki jih je za življavočeve pekel Andrej Sedej iz Parentovega doma v Kranjski gori! Ostale stojnice sedaj niso več toliko pomembne, zato hitro k Andreju, ki ga že slišimo po zvočniku. Spet se je izgubil nek malček. Na ves glas tuli v mikrofon in kliče očeta. Pa se ima tudi kje izgubiti. Gneča je huda. Pa to ni najhujše. Najhujše je, ko vse miglje. Sami miglje. Igrala so polna, vse leta sem in tja. Le množica pod odrom sedi kot pribita in gleda naravnost v mikrofon, v ansambel Modrino, v Andreja, ki vsake toliko zapoje kakšno svojo, ki začiga pri otrocih, pa v Bojana, stražičkega kant autorja, pa v maržoretke, ki znajo plesati in metati palico v zrak, da je kaj, pa v predvorsko najmlajšo folkloro, v Meto Zagorc, ki je na odru napravila pravo tekmovanje v pleših. Točno opoldne se je v zrak dvignila jata golobov pismenoš, ki jih je pripeljal poznani kranjski rejec golobov pismenoš Leo Suhy. Tiki nad glavami so sfrfotili nazaj proti domu. Joj, kaj vse se ni zgodilo na odru! Popoldne sta pa prišla tudi Tof in Rifle. Obljubo sta le držala. In potem je Rifle tako jokal za tisti svoj dinarček in vedno bolj in vedno bolj, da se kar ugnati ni mogel, otroci pa tudi ne — od smeha. Pa palčki so prišli na oder, pa Cveto Sever s svojim psom, pa čarovnik, pa Mateja Koležnik iz Metlike, pa Marko Bizjak je igral na kitaro in Vlado Keršlin je pel. O, kakšen dan! Vse je bilo namenjeno le otrokom, starši so smeli le čakati in odpirati denarnico pri jedačah in pijačah in igracah. Pardon, stil od Radenske je bil zastonj. In vse ostalo je bilo brezplačno. Ni bilo vstopnine, otroci so dobili brezplačno barvice za risanje, trnek so metalni in kar je prijelo na trnek, je bilo njihovo. In se in se!

Cakalnica za starše zgoraj v gozdu je bila polna ves dan. Moram priznati, da so bili potrežljivi. So pa zanje lepo skrbeli stražički gasile, da niso sitnarili spodaj pri otrokih in jih na silo vlačili domov. Mirno so bili lahko tu ves dan. Če so bili lačni so stekli do dobro založenih stojnic, do palačink, ali pa po vroče miške, ki so jih cvrle stražiske mame.

In za vse tiste starše, ki so zdržali do konca, je žirovska godba, ki se je ves dan odlično držala, na koncu se posebej zaigrala. Program je bil tako dolg, da se je na veliko navdušenje otrok zavleklo kar do pol šestih.

To je bil velik, lep, čudovit in sploh enkraten dan. Andrej, da boš še kakšnega takšnega skupraj spravil!

D. Dolenc



S štuparam se je še najbolje videlo palčke in maržoretke na odr

Omejitve porabe elektrike

Danes so v Sloveniji uvedli večje omejitve porabe električne energije. Vse industrijske peči so omejene za polovico, pri čemer velja po-vsem omejena izdelava karbida, na polovico pa izdelava ferosilicija. V Zelezarni Store pa je povsem omejen plavž. Omejitve veljajo od 6. do 24. ure.

Oskrba z električno energijo se je v zadnjih dneh zelo zaostriila in ne zadoščajo več omejitve prve stopnje, ki se nanašajo na javno razsvetljavo, osvetljevanje izložb in reklam. Poraba se je po dopustih, ko vse tovarne spet delajo, povečala. V rednem popravilu je jedrska elektrarna v Krškem, do večje okvare je prišlo v trboveljski toploplotni elektrarni, vodne elektrarne pa zaradi suše ne delajo s polno močjo.

Že po 1. septembringu se obetajo večje omejitve porabe električne energije, saj si ne bomo mogli več pomagati z uvozom elektrike iz Italije. Na pomoč iz drugih republik ne moremo računati, saj imajo tam že sedaj večje omejitve porabe.

M. V.

Varstvo okolja je skrb posameznika in družbe

V Gorenji vasi je bil v nedeljo ustanovni občni zbor društva za varstvo okolja škofjeloške občine — Glavna naloga bo širjenje zavesti med ljudmi, da je skrb za okolje zadeva nas vseh in celotne družbe.

Gorenji vas — V osnovni šoli dr. Ivan Tavčar v Gorenji vasi je bil v nedeljo ustanovni občni zbor društva za varstvo okolja škofjeloške občine. Razen ljubiteljev čistega okolja iz vse občine so se zbrala udeležili predstavniki enakih društev iz drugih krajev in predstavniki Zveze društev za varstvo okolja Slovenije, med njimi predsednica zveze Jelka Kraigher, pogrešali pa so predstavnike občinske skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Predsednik pripravljalnega odbora Franc Pintar iz Gorenji vasi je v uvodnem govoru povedal, da društvo ustanavlja, vsaj nekaj let prepozno, saj so sedaj tako reke kot zrak in bivalno okolje že tako zasvinjani, da je škoda že skoraj nepopravljiva, posegi v prostor, ki so v Škofjeloški občini naredili veliko škodo, pa se enostavno ne morejo nikdar več popraviti. Zato tudi ni naključje, da so se za ustanovni zbor društva odločili v Gorenji vasi, saj je bilo v tem kraju v zadnjem času narejene zaradi posegov v prostor veliko ne le gospodarske, temveč tudi politične škode.

Večja skrb za varstvo okolja je potrebna tudi zaradi rudnika urana v

Zirovskem vrhu. Čeprav tehnologija zagotavlja varnost pred sevanjem, skrb ni nikdar odveč.

Na ustanovnem občnem zboru so sprejeli program dela do leta 1985, v katerem so dali izreden poudarek varstvu zraka, voda, zemljišč in varstvu pred hrupom, skratka varstvu človekovega bivalnega in delovnega okolja. Slovenija je prizadeta kot bi v njej živel pet in ne 2 milijona ljudi, le redke vode so še primerne za pitno vodo, posegi na rodovitno zemljo se še nadaljujejo, z odpadki se ne gospodari, ogrožena je kulturna in naravna dediščina. Škofjeloška občina na tem področju ni nobena izjema.

Glavna skrb društva bo širjenje zavesti med ljudmi, da je varstvo okolja zadeva vsakega posameznika in celotne družbe, sodelovalo pa tudi v vseh razpravah ob kakršnih koli posegih v okolje.

Sedež društva bo v Škofji Loki, kjer jim je Kmetijska zadruga Škofja Loka odstopila prostor za seje in delovanje. Za predsednika so izvolili Franca Pintarja iz Gorenje vasi.

L. Bogataj

GLASOVA ANKETA

Bolje več kot premalo de

V žirovski Alpini bodo letos do konca leta izvozili približno polovico proizvodnje. Da bodo ta ambiciozen načrt lahko uresničili, je treba izkoristiti vse notranje rezerve, vsak mora poprijeti kolikor se največ da. Delavci so se tudi dogovorili, da bodo delali ob sobotah, na dopustu pa so bili le teden dni. Vse kaže, da bo do zime treba kdaj pa kdaj tudi v nedeljo na delo. Kaj menijo o tako podaljšanem delovniku delavci?



Milka Oblak dela na stroju za tanjšanje podplatov. Doma je iz Žirov: »Veliko bolje je, da imamo preveč dela, da delamo tudi ob sobotah, kot da bi bili brez njega. Več dela se bo poznalo tudi pri placi, kar je sedaj zelo pomembno, saj se je dneva v dan vse draži. Imeli smo le teden dni kolektivnega dopusta in za ostale dni bomo tudi dobili doplačilo. Kdor pa je sel na morje ali kam drugam in je imel že prej vplačano, je seveda lahko šel, le kolektivnega dopusta je bilo komaj pet dni.

V Alpini delam že skoraj 30 let in v tem času smo že velikokrat delali več kot osem ur. Ko sem začela, je bil delovnik dolg 12 ur. Opoldne smo imeli uro pavze, da so bližnji, odšli domov, oddaljenejši pa v nekdanjo strojarno na kosi. Zato menim, da bomo tudi sedaj ta dva meseca že zdržali, saj je to nujno, če hočemo imeti delo tudi vnaprej.«

Stanko Gantar iz Žirovskega vrha dela na stroju za brusenje podplatov: »Dolarje potrebujemo, zato je treba stisniti. Sicer smo pa v Alpini delavci vajeni, da je treba najbolj delati ravno poleti, ko je čas dopustov. Delamo namreč zimsko obutev, ki mora biti



do jeseni v trgovinah. Prav ši liniji smo imeli nekaj veča, osem dni smo bili doma, se je pokvaril kompresor. S bomo morali zastoj nadaljiti. Sicer pa menim, da dokler volj dela, se nam ni treba batiti. V Alpini delam že 25 let, vedno smo premagali težave, imamo delavci občutek, kar solidna firma.«



Rado Kunc iz Dobravčeve stroje za smirkanje pa dopust tako in tako nisem namena nikamor in mi je prav vseeno, če bom doma. Sicer pa so se vodilni potli in so nam dobro razložili, moramo več delati. Kdor pa poslušati, ve zakaj se gre, seveda vedno nekateri, ki gre v račun podaljšanega čepra moramo delati, da bomo imeli delo tudi prihodto.«

IN
TURISTIČNO DRUŠTVO TRŽIČ
PRIREJATA

XV. TRADICIONALNO



ŠUŠTARSKO NEDELJO

SOBOTA, 3. septembra 1983

od 10. do 20. ure
ob 18. in 20.30

razstava obutve PEKO v paviljonu NOB
modni reviji obutve PEKO pri paviljonu NOB

NEDELJA, 4. septembra 1983

ob 8. uri
ob 8. ure dalje
ob 8. do 16. ure
ob 9. 11.30 in 14. uri

koncert glasbe na pihali
»ŠUŠTARSKI SEMENI« na Trgu svobode
razstava obutve PEKO v paviljonu NOB
modne revije obutve PEKO pri paviljonu NOB

ob 15. uri

na parkirnem prostoru ob Skupščini velika ŠUŠTARSKA VESELICA z bogatim srečelovom. Igral bo ansambel TRŽIČ. Na veseljčnem prostoru od 8. ure dalje preskrbijo za hrano in piće.

Ves dan je odprt oddelek usnjarstva in čevljarsvstva v muzeju v ulici heroja Grajzerja. Za tržiške specialitete bo poskrbljeno v gostinskih obratih. Razstavljati će se v papig. Odprtja bo Kurnikova hiša.

TRŽIČ VAS PRIČAKUJE!